

నెల్లూరు గవర్నమెంటు ఆసుపత్రిలో
రోగుల అనాదరణ.

మా:— చాణి మాట్లాడుతున్నానని జమ
చాడును భవమును సమరూపుడు, మంచిపట్ల
లను జూఢించును గానీ అతడును నేడ్యగా
యగును, జమించాడునును చైతువును చైతువు

గాని కాంగ్రెసు సంఘములకు వశపరుచుకొనుటకు
 అనుచితములగు చిట్కముల నవలంబించునాడెద
 నుకా గనుచు వివరముల కర్హములు న

తేల్చి మందలించి గాని వంచకాదము కాంగ్రెసు
 సంఘముని పేరు పెట్టుకొని నిజమైన కాంగ్రెసు
 సంఘమునకు బోటిగా పనియేయగూడదు. ఆపునకు
 కాంగ్రెసు సంఘములకును రెయిలు సంఘములకును
 స్పర్ధలు చాలకగిట్టవును. నిను పేదలను రెయి
 లులు యీగించును. తిగుబడికర్తలకు మద్దతు
 కలిపియేదగు.

దబ్బుచెల్లింది రాసోన్నా అన్నాడు తమ్ముడు.
 పెంట శోనాయి దబ్బు చక్కతేనే చెల్లింది మరల
 తమ్ముగిండ్ల నిలబడ్డాను. ఘోరము 1 ఘంట
 అయింది. వాడికి వెళ్లాలన్నాడు తమ్ముడు.
 యేమి తేనెదీ? నేను చిక్కిపోతి పోవాలి
 చెప్పమన్నాడు ప్రక్కలోకి. పోవాలిపోవాలి
 అనుకుంటుంటే వెళ్ళాను. కనుపడలేదు. తమ్ముడు
 వద్దకు పురుగుతున్నాడనిపించింది. బారీలో R.M.O
 అనుపడ్డాడు. వాటిలో చెప్పమన్నాడు. అక్కడ
 బెడ్ పాన్ Bed pan వుంది తీసుకోని వెళ్ళు
 మన్నాడు. దాన్ని యెలా పెట్టుకోనో నాకు
 తెలీల. వాలునుచెప్పులా మారా సామంతులను.
 దూరంకో చిక్కోగి పెట్టుకోని ఉండటంమూచి
 అలా పెట్టాను. అప్పుడు తమ్ముడు, నేను పడ్డ
 యిబ్బంది వ్యాధిగోను పట్టేనుంది. అవిధంగా
 మూడుసార్లును చిక్కోచూ అయిపోయి. మూడో

ఈ గుణపాఠాన్ని భారతీయులు మరువజాలరు.

కవివారపు సుబ్బారావుగారు.

1986 లో ప్రియమైన జరిగిన పాఠ్య మెంటు పన్నెండులో ముందు సంపుటను చేతులో పాఠ్యాభ్యాసంలోనున్న కమ్యూనిస్టు కర్తవ్యం కోసం కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు, ఏకమై కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు, కార్మిక కర్షకులతో 1984 లో నిర్బంధించబడిన కార్మిక కర్షకులకు కర్తవ్యం కవివారపు సుబ్బారావుగారు, భూమిని కర్షకుల కరణ చేస్తామనియు, ఫ్యాక్టరీలకు కార్మికుల కరణ చేస్తామనియు, ఎన్నికలలో వాగ్దానమిచ్చింది. మిగిలిన కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టుల కలయికల వీర్వదిన సంయుక్త సంపుటను వారు ఎన్నికలలో ఎవరెవరిని నిలబెట్టాలనేది వారిలో వారు వోటుపెట్టడంలో నిర్ణయించి, నిర్ణయములో తేలికవారిని ఎన్నికలకు నిలబెట్టింది. ఈ కర్తవ్యం మిగిలిన కమ్యూనిస్టులకు చెప్పింది. పెద్ద మిగిలిన కమ్యూనిస్టుల కోరిక ననుసరించి సోషలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు, ప్రభుత్వాన్ని సదాపవనికర్చింది ఈ ఎన్నికలు అయినందున కార్మికులు, కర్షకులు రెండో పరిణామంగా కర్షకుల కర్తవ్యం తీసికొన్నారు. భూమిని ఆక్రమించుకున్నారా. ఈ కార్మిక కర్షకుల చేసినదని మిగిలిన కమ్యూనిస్టుల చేతులలోనున్న సోషలిస్టు ప్రభుత్వం ఆమోదముగా సమమును గావించిన. ఈ కారణములు అయినందున మిగిలిన కమ్యూనిస్టుల ఫాసిస్టులు ఏకమై, ఫాసిస్టుల ధనికత్వం వేరాలమంది ధనమును సంపాదించారు. ఇందుకు ఫాసిస్టులు వారు కర్షకుల వీర్వదిన సోషలిస్టు ప్రభుత్వంపై తిరుగబడి 1988 నుండి నేటివరకు ఒకరినొకరు వార్తలను గావించుకొనచున్నారు. సోషలిస్టు ప్రభుత్వం ప్రియమైన వీర్వదినగాని అప్పటివరకున్న పైనులలో సోషలిస్టు నిధాంతాలు లేవు గాన వారు సోషలిస్టు ప్రభుత్వం చెప్పినట్లే వివర ఎదురైంది. కార్మిక కర్షకుల చేతులలో ఆయుధాలుంటే పైనులను తిరుగబెట్టవారిని అణచివేసి పైను కార్యకర్తలైన కార్మిక కర్షకులు స్వాధీనంచేసుకొని వారు కర్షకుగా వీర్వదిన సోషలిస్టు ప్రభుత్వాన్ని బలపరచి, మిగిలిన కమ్యూనిస్టులను వేరాలమంది ప్రజల 1986 నుండి నేటివరకు ఫాసిస్టులు దుండగాలకు ఆగుతూ పోరాడుతున్నారు.

ప్రియమైన వీర్వదిన యాసోషలిస్టు ప్రభుత్వాన్ని అణచాలని అంతర్జాతీయ ఫాసిస్టు సంఘం వారు అనగా జపాను, ఇటలీ, జర్మనీలున్నాయి. ప్రియమైన సోషలిస్టు ప్రభుత్వాన్ని నిలపాలని అంతర్జాతీయ సంఘం వారు ఎర్నెస్టు కమ్యూనిస్టులు అన్న అనగా ప్రాచీన, సోవియటు రష్యాదేశాల వారున్నా యెత్తించి సామ్రాజ్యకర్తలతో పున్న ప్రజాసామ్య ప్రభుత్వాలతో సేవ్వుం కలయికను (కామిటేను డెమోక్రసీ) యా అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు సంఘం సరియైనదిగా తేలవన ప్రియమైన సోషలిస్టు ప్రభుత్వానికి వారు కర్షకుగా సేవాయించేయకలిగిన. ఇంతకు సంయుక్త సంపుటను చేతులో సోషలిస్టు కమ్యూనిస్టులు సామ్రాజ్య కర్తలతో సేవ్వు మిగిలిన కమ్యూనిస్టులతో కలిసినందున యెత్తించి వీర్వదిన భారతీయులు బాగా తెలుసుకొనాలి.

1929 లో బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు బ్రిటిషు లేబరు పార్లమెంటు వారు బ్రిటిషు మిగిలిన సోషలిస్టు ప్రభుత్వాన్ని చేపట్టారు. 1929-31 లో మన భారత జేతంలో జరిగిన ఉప్పు సత్యాగ్రహము చేరిట సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అగిన దౌర్జన్య రాహిత్య సమరంతో బ్రిటిషు లేబరు గవర్నమెంటు మన భారతీయులకు స్వరాజ్యమును యివ్వలేక పోయెను. కారణమేమన మన బ్రిటిషు లేబరు ప్రభుత్వం చేయలేకగని బ్రిటిషు మిగిలిన కమ్యూనిస్టుల చెప్పే చేతులలో నుండి నడుపలసి వచ్చెను. ఇండియాకు స్వరాజ్యం యివ్వలేక పోయినా బ్రిటిషులోని కార్మిక కర్షకు ప్రభుత్వం సోషలిస్టు నిధాంతములకు బట్టి అయినా ఎట్టి సదుపాయములను కలిగించలేదు. అందులకుకాదే బ్రిటిషులోని మిగిలిన కమ్యూనిస్టులకు సయ్యక్ సంపుటను వారు వల్ల సోషలిస్టు ప్రభుత్వస్థాపన కాసేదనియు, సంయుక్త సంపుటకు మన భారత జేతంలో మన ఆధికారము వహించిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని వేదల గొట్టితే వేదలగొట్టి కచ్చుకనేతే తెలుసుకోవాలి. సోషలిస్టు నిధాంతములకు కార్మిక కర్షకులలో బాగా వ్యాపించేస్తే పరాయి ప్రభుత్వముపోయి, స్వరాజ్యము వీర్వరచుకొనేటప్పుడు యాసోషలిస్టు నిధాంతములతో ప్రభుత్వాన్ని వీర్వరచుకోవచ్చును.

అరవీసియను ఇటలీ ఆక్రమించిన సందర్భం లో ఈజిప్టుకు బ్రిటిషు వారు స్వాతంత్ర్యాన్ని యిచ్చారు. ఆస్వాతంత్ర్యం వల్ల వీర్వదిన అతివాదుల పార్లమెంటుకు యాజ్ఞాపాత మిగిలిన కమ్యూనిస్టులు కలిసి పైనుక కార్యకర్తలతో కమ్యూనిస్టులను ధీమకతో తీసికొన్నారు. ఇట్టిగే ఇండియాకు స్వరాజ్యం వచ్చినా ఇండియాలోని మిగిలిన కమ్యూనిస్టులు ఫాసిస్టులతో కలిసి ఇండియాకు స్వరాజ్య పుభుత్వాన్ని ఫాసిస్టు ప్రభుత్వంగానే పుండేట్టు చేస్తామని అనుకోవలసివస్తోంది. అందుకునే ఇండియా యొక్క సంపూర్ణ స్వతంత్ర్యమును వీర్వదిన ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘములో కార్మిక కర్షకులు విరివిగాలే ఆర్థిక, రాజకీయ, విజ్ఞానమును అలవరుకొని, తగిన వాలంటియరుదళముతో బలంగానుండి ఇండియాకు రాజ్ యే సోషలిస్టు ప్రభుత్వాన్ని ఇండియాను ఫాసిస్టులు అణచలేక తయారై అనుకోవచ్చును.

ప్రస్తుతము ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘము యొక్క నిబంధనలనుబట్టి, బెల్లా, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపు ఎన్నికలలో శ్రీమంతులున్నా, శ్రీమంతుల మద్దతుతో కాంగ్రెసులోని మిగిలిన కమ్యూనిస్టులు, కాంగ్రెసులోని అతివాదములకు నుంట్లు న్నామని చెప్పకూడ ఆధికారకాంక్షకు లోబడి కాంగ్రెసు మిగిలిన కమ్యూనిస్టులు, అంతా ఏకమై, కాంగ్రెసులో అతివాదులను సోషలిస్టులను, కార్మిక కర్షకు సంఘాలవారిని వేరాలమంది టుకు తగిన సర్వాసామంతా చేసుకొంటూనే యున్నారు. కాంగ్రెసులోనున్న సోషలిస్టులు గాన దౌర్జన్యకరత సందర్భించుచున్నందున సోషలిస్టు నిధాంతములకు బలపరచే కాంగ్రెసు వారిని కొండే దరికి చేర్చుకోవడంలేదు. ఇందుకు ప్రియమైన సోషలిస్టు ప్రభుత్వానికి ఇంగ్లండులోని కార్మిక సంఘమునకు వట్టి నీటియే ఇండియాలోని సోషలిస్టులకు పట్టునే గాదును భయం కలగడం లో ఆర్థిక సంపదన.

గాంధీ - జిన్నా

హిందూ ముస్లిముల సభ్యుల విమతమున యానిల 28 తేదీ బొంబాయిలో గాంధీ, జిన్నా సంప్రదింపులు జరిగినవి. ఈ సంప్రదింపులు గురించి గాంధీజీ యిటుల తెలిపెను.

“హిందూ ముస్లిముల సభ్యుల వాత్సల్యముతో, సమానమైన ప్రీతికరమును సమస్య ఆపమస్యను గురించి వాత్సల్యమును తెల్పుచు నేను జిన్నా గారికి మొదటగా విన లేఖను వాతే ప్రకటించియున్నాను. ఆ లేఖలో నేను అంధకార నిమగ్నమైన యున్నట్లును, భావోన్మోగితే ప్రార్థించుచున్నట్లును స్పష్టముగా తెలిపియుంటిని..... హిందూ ముస్లిముల సభ్యుల ఆజ్ఞాపకము నేనెప్పుడూ దానిగా జెప్పుచున్నాను. వాట్ యావన దేశమున వీనియందభిలాషలేదు. అర్థులములను ముస్లిములను కొందరిని నేను మిగిలిన కలిగియున్నాను. కాక ఆర్థికతాపక్షల కుమారులు గలరు. ఆమె యెట్టి సభ్యులతోనే కలిసి యున్నది. దానికోరకే ఆపరముతో ప్రాణముల పరిపంపిస్తాముగనునది.....

• పరమేశ్వరుడు తన యభిప్రాయముల న నేక యుద్ధుల విధములగా సఫలము గావించుచుండును. పరమాత్ముడు మా ముతపురమును తెలియని మార్గమున యాసంప్రదింపుల ద్వారా ఉభయ మతములకును గౌరవభూర్యవనుగు రాజీ యేర్పడుటకు చారివచ్చును. అట్టి యాశతోనే నేను సమాజేశమున కేడును జూచుచున్నాను.

కాంగ్రెసు - రైతుసభలు.

గాంధీజీ అభిప్రాయము

కాంగ్రెసు, రైతుసభలు స్వతంత్రంగా పని చేయుటకు అనుమతించివో తప్పలేదు. రైతులు కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులుగా నున్నను తప్పలేదు. వారు మామూలు పద్ధతిలో రాకతప్పదు.

నిజముగా కాంగ్రెసు పనిచేసి, రైతుసభలు వారు కాంగ్రెసులోకి వచ్చినచో యెట్టిదిలేదు దానికోసం, రిలేషన్లు మార్చి గల్గుటకు సభలుజరిపి. వాదావిడి చేసినచో పాసిజముకల నుండును.

ఇప్పుడు తేలవలసిన సమస్య కిసానుసభలు కాంగ్రెసుకు బలపరచుటకా లేక దానిబలము క్షుంఘియుటకా కాంగ్రెసు చేతుతో పనిచేయు కాంగ్రెసు ప్రతికూలపార్టీయో లేక కాంగ్రెసుకు బలపరచు సంస్థయో అనునది తేలవలెను. కేవలము కాంగ్రెసు చేతుతో మాత్రమే పెట్టుకొని పనిచేయు పోలీసంస్థయే అయినచో, దానిని యంతయు కాంగ్రెసుకు క్షుంఘియుటలేదు, కాంగ్రెసు పనియంతయు దీనిని క్షుంఘియుటలోను సరిపోవును. దానితో కిసానులు రెంటి మధ్య సరిపోవలసివచ్చును.

మా. కృష్ణా మహిళాసభ

20 తేదీన జరిగిన తూర్పు కృష్ణా మహిళాసభ యందు వివాద, వారసత్వ, విశేష విశేషవా విమతములలో పురుషులతో బాటు స్త్రీలకు సరిసమాన హక్కులను గోరుచు తీర్మానముల గావించబడెను.

తెంగాలు రెవ్యూలో కాంగ్రెసు వారికి తీరములిచ్చి ప్రచారము సాగించవలెనని ముఖ్య చంద్రబోసుగారు మోచించుచున్నారు.

జమీందారీ విచారణసంఘం.

(11 వ జేత గోరవ.)

యకరా య 2440 లకు కూడ విక్రయించబడి యున్నదనియు, యందువలన భూసారము ప్రశస్తముగను, శివుభారము తక్కువగను, జలాధారము చక్కగను నున్నదని స్పష్టమగుచున్నదని.

మునగాల యెస్టేటు

(వి. రంగారావు)

అక్కుపాతుల గ్రామరైతు వి. రంగారావు గారి పాక్షము:—

1917 నుండి జమీందారు: క్షు గుమాస్తాగా యుండి యెటీలరు తొలగించబడింది. 1980 లో పన్నెండు చేయబడింది. 19 కరణాలలో 12 నుండి రైతులు సరిగ్గా పెట్టడములేనని సస్పెండు చేయబడిరి శివులు ఆధికము. 1892-1900 లో ఎస్టేటు కోర్టు ఆక్ట వార్షు వారికింద పుండే పును రెవీను నిర్మూలనగురించి క్షులలో ఒక వ్లాజా పుండెడిది. జమీందారు క్షేత్రం వచ్చి వాక్ యాక్లాజా తొలగించబడెను. సర్వేలో ఎక్కువ భూములు రైతు ఆధారంగా పున్నవి 1910 లో శివులు హెచ్చించబడెను. ఎస్టేటు ఆదాయం య 128000, కేవలము య 4500 నూ క్రమే. జాయింటు పట్టాలచాధ ఆధికము పాతి పట్టాల కొన్నిటిలో మేజరు నీటివనరులు జమీందారువనియు, పైను జలాధారములు రైతుల వనియు యున్నది. సర్వేరార్లు జమీందారు డిపోజిట్ నుండి కొనవలెనని నిర్బంధ పెట్టబడిరి. కోర్టు వారు అటు నిర్బంధించుటకు జమీందారుకు ఆధికారం లేదనిరి. జమీందారుకు స్వంత కమతం భూములు విస్తీర్ణము కలవు. ఈ భూములకు నీరు ముందుగ సప్తము కావలసియుండుటవలన ఆయకట్టు దారులకు వ్యమగనమైంది.

ఒక చెరువుకు మట్టకూము, పల్లపుకూము అని రెండువున్నవి. ఎట్టకూము సరికి నీరువచ్చిన రైతులకు పాగుదల యెచ్చెదనని జమీందారు చెప్పెను. కాని ఆ మట్టకూముకరకు చెరువు నిండనేనిండదు. అందుకు జమీందారు రైతులకు నీరు యిచ్చుట లేదు.

చెరువున్నియు జమీందారువేటు. రైతుల పశువులు నీరుత్రాగుటకు చెరువులోనికిపోతే బండెలదొడ్డికి కొట్టుదును.

మెట్టకీర్టులు ఆక్టోబరు, జనవరి నెలలలోను, మాగాడికీర్టు ఒక్కవాయిదాగా డిసెంబరులోను కట్టవలెను. ఫలితాలు మార్చి-టులో అయ్యుకొని శివులకట్టుటకు నీలుండులాగున ఆక్టోబరు, జనవరిలో గాక డిసెంబరు, మార్చి నెలలలో చీకాము చేయవలెను.

రైతు సంఘాలు గుర్తించబడవలెను. దావాల ప్రత్యేక కోర్టుల ద్వారాగాని, పంచాయితీ కోర్టుల ద్వారాగాని విచారించబడవలెను.

జమీందారీలన్నియు రద్దుకాలెను. అన్ని రద్దు అగుటకు పీఠాగకపోయినను మునగాల ఎస్టేటు తప్పక రద్దుచేయవలెను.

వెంకయ్య (మునగాల ఎస్టేటు చాకలి)

ఇరవీ ఇవాము జమీందారు లొక్కొకెను. కాని భూమినుండి ఆరకు తొలగించబడలేదు. నిలమైన పనులను ఇరిగేషన్ జమీందారు చేయుచుకొనుచున్నాను. ప్రభుత్వం వారు కోర్కెను కలిగించు కొనలేదని ఇరవీ కోరెను.

మునగాల ఎనేటు అక్రమ పరిపాలన

వెట్టిచాకిరి-అత్యధిక ఇస్తురేట్లు.

—X—

కాంగ్రెసు నాయకుల ప్రచారం.

వందూరి ప్రసాదరావు,
(ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం.)

18-4-88 తేదీన మునగాల పూర్వీకములలో ప్రచారమునై కాట్రాద్ద వెంకటరాయణ రావు యేడు ఎకరాల కామిశీని వెంకటప్పయ్య గారు, కృష్ణబాబు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యైన రీపాల బుద్ధిరామయ్య (శ్రీష్టిగారు కార్య దర్శి సభ్యులైన ఆచార్యుల రామగోవింద శర్మగారు ఆవివరములను ఎనేటు రైతుల పరిస్థితి గురించి వీరి సందర్శన 10 రోజుల పాటు ఎనేటు యందలిను కరవరైతులకు తెలియజేసి బదులుగా ఈ వాడుకాంక్షలను గాగ్రములకు చుట్టుప్రక్కలనుండి రైతులవద్ద కమిషనరులకు తెలిపింది. ఈ ఎనేటు పరిపాలనను ఎనేటు పరిపాలనకన్న ఆధ్యాత్మికముగానే గాని ఏమాత్రము మెరుగుకాదని ఈ ములో తెలిసింది.

మునగాల గ్రామాలు 28, సివానగ్రామాలు 19, వేదిరావ గ్రామాలు 8 పోలీస్ థాన్ యల గ్రామాలు. 1900 సం.లో ఎనేటు ఆదాయం 1,00,000, 1910 సం.లో 1,80,000, 1920 సం.లో 2,40,000, 1930 సం.లో 3,20,000, 1940 సం.లో 4,00,000, 1950 సం.లో 4,80,000, 1960 సం.లో 5,60,000, 1970 సం.లో 6,40,000, 1980 సం.లో 7,20,000, 1990 సం.లో 8,00,000, 2000 సం.లో 8,80,000, 2010 సం.లో 9,60,000, 2020 సం.లో 10,40,000, 2030 సం.లో 11,20,000, 2040 సం.లో 12,00,000, 2050 సం.లో 12,80,000, 2060 సం.లో 13,60,000, 2070 సం.లో 14,40,000, 2080 సం.లో 15,20,000, 2090 సం.లో 16,00,000, 2100 సం.లో 16,80,000, 2110 సం.లో 17,60,000, 2120 సం.లో 18,40,000, 2130 సం.లో 19,20,000, 2140 సం.లో 20,00,000, 2150 సం.లో 20,80,000, 2160 సం.లో 21,60,000, 2170 సం.లో 22,40,000, 2180 సం.లో 23,20,000, 2190 సం.లో 24,00,000, 2200 సం.లో 24,80,000, 2210 సం.లో 25,60,000, 2220 సం.లో 26,40,000, 2230 సం.లో 27,20,000, 2240 సం.లో 28,00,000, 2250 సం.లో 28,80,000, 2260 సం.లో 29,60,000, 2270 సం.లో 30,40,000, 2280 సం.లో 31,20,000, 2290 సం.లో 32,00,000, 2300 సం.లో 32,80,000, 2310 సం.లో 33,60,000, 2320 సం.లో 34,40,000, 2330 సం.లో 35,20,000, 2340 సం.లో 36,00,000, 2350 సం.లో 36,80,000, 2360 సం.లో 37,60,000, 2370 సం.లో 38,40,000, 2380 సం.లో 39,20,000, 2390 సం.లో 40,00,000, 2400 సం.లో 40,80,000, 2410 సం.లో 41,60,000, 2420 సం.లో 42,40,000, 2430 సం.లో 43,20,000, 2440 సం.లో 44,00,000, 2450 సం.లో 44,80,000, 2460 సం.లో 45,60,000, 2470 సం.లో 46,40,000, 2480 సం.లో 47,20,000, 2490 సం.లో 48,00,000, 2500 సం.లో 48,80,000, 2510 సం.లో 49,60,000, 2520 సం.లో 50,40,000, 2530 సం.లో 51,20,000, 2540 సం.లో 52,00,000, 2550 సం.లో 52,80,000, 2560 సం.లో 53,60,000, 2570 సం.లో 54,40,000, 2580 సం.లో 55,20,000, 2590 సం.లో 56,00,000, 2600 సం.లో 56,80,000, 2610 సం.లో 57,60,000, 2620 సం.లో 58,40,000, 2630 సం.లో 59,20,000, 2640 సం.లో 60,00,000, 2650 సం.లో 60,80,000, 2660 సం.లో 61,60,000, 2670 సం.లో 62,40,000, 2680 సం.లో 63,20,000, 2690 సం.లో 64,00,000, 2700 సం.లో 64,80,000, 2710 సం.లో 65,60,000, 2720 సం.లో 66,40,000, 2730 సం.లో 67,20,000, 2740 సం.లో 68,00,000, 2750 సం.లో 68,80,000, 2760 సం.లో 69,60,000, 2770 సం.లో 70,40,000, 2780 సం.లో 71,20,000, 2790 సం.లో 72,00,000, 2800 సం.లో 72,80,000, 2810 సం.లో 73,60,000, 2820 సం.లో 74,40,000, 2830 సం.లో 75,20,000, 2840 సం.లో 76,00,000, 2850 సం.లో 76,80,000, 2860 సం.లో 77,60,000, 2870 సం.లో 78,40,000, 2880 సం.లో 79,20,000, 2890 సం.లో 80,00,000, 2900 సం.లో 80,80,000, 2910 సం.లో 81,60,000, 2920 సం.లో 82,40,000, 2930 సం.లో 83,20,000, 2940 సం.లో 84,00,000, 2950 సం.లో 84,80,000, 2960 సం.లో 85,60,000, 2970 సం.లో 86,40,000, 2980 సం.లో 87,20,000, 2990 సం.లో 88,00,000, 3000 సం.లో 88,80,000, 3010 సం.లో 89,60,000, 3020 సం.లో 90,40,000, 3030 సం.లో 91,20,000, 3040 సం.లో 92,00,000, 3050 సం.లో 92,80,000, 3060 సం.లో 93,60,000, 3070 సం.లో 94,40,000, 3080 సం.లో 95,20,000, 3090 సం.లో 96,00,000, 3100 సం.లో 96,80,000, 3110 సం.లో 97,60,000, 3120 సం.లో 98,40,000, 3130 సం.లో 99,20,000, 3140 సం.లో 100,00,000, 3150 సం.లో 100,80,000, 3160 సం.లో 101,60,000, 3170 సం.లో 102,40,000, 3180 సం.లో 103,20,000, 3190 సం.లో 104,00,000, 3200 సం.లో 104,80,000, 3210 సం.లో 105,60,000, 3220 సం.లో 106,40,000, 3230 సం.లో 107,20,000, 3240 సం.లో 108,00,000, 3250 సం.లో 108,80,000, 3260 సం.లో 109,60,000, 3270 సం.లో 110,40,000, 3280 సం.లో 111,20,000, 3290 సం.లో 112,00,000, 3300 సం.లో 112,80,000, 3310 సం.లో 113,60,000, 3320 సం.లో 114,40,000, 3330 సం.లో 115,20,000, 3340 సం.లో 116,00,000, 3350 సం.లో 116,80,000, 3360 సం.లో 117,60,000, 3370 సం.లో 118,40,000, 3380 సం.లో 119,20,000, 3390 సం.లో 120,00,000, 3400 సం.లో 120,80,000, 3410 సం.లో 121,60,000, 3420 సం.లో 122,40,000, 3430 సం.లో 123,20,000, 3440 సం.లో 124,00,000, 3450 సం.లో 124,80,000, 3460 సం.లో 125,60,000, 3470 సం.లో 126,40,000, 3480 సం.లో 127,20,000, 3490 సం.లో 128,00,000, 3500 సం.లో 128,80,000, 3510 సం.లో 129,60,000, 3520 సం.లో 130,40,000, 3530 సం.లో 131,20,000, 3540 సం.లో 132,00,000, 3550 సం.లో 132,80,000, 3560 సం.లో 133,60,000, 3570 సం.లో 134,40,000, 3580 సం.లో 135,20,000, 3590 సం.లో 136,00,000, 3600 సం.లో 136,80,000, 3610 సం.లో 137,60,000, 3620 సం.లో 138,40,000, 3630 సం.లో 139,20,000, 3640 సం.లో 140,00,000, 3650 సం.లో 140,80,000, 3660 సం.లో 141,60,000, 3670 సం.లో 142,40,000, 3680 సం.లో 143,20,000, 3690 సం.లో 144,00,000, 3700 సం.లో 144,80,000, 3710 సం.లో 145,60,000, 3720 సం.లో 146,40,000, 3730 సం.లో 147,20,000, 3740 సం.లో 148,00,000, 3750 సం.లో 148,80,000, 3760 సం.లో 149,60,000, 3770 సం.లో 150,40,000, 3780 సం.లో 151,20,000, 3790 సం.లో 152,00,000, 3800 సం.లో 152,80,000, 3810 సం.లో 153,60,000, 3820 సం.లో 154,40,000, 3830 సం.లో 155,20,000, 3840 సం.లో 156,00,000, 3850 సం.లో 156,80,000, 3860 సం.లో 157,60,000, 3870 సం.లో 158,40,000, 3880 సం.లో 159,20,000, 3890 సం.లో 160,00,000, 3900 సం.లో 160,80,000, 3910 సం.లో 161,60,000, 3920 సం.లో 162,40,000, 3930 సం.లో 163,20,000, 3940 సం.లో 164,00,000, 3950 సం.లో 164,80,000, 3960 సం.లో 165,60,000, 3970 సం.లో 166,40,000, 3980 సం.లో 167,20,000, 3990 సం.లో 168,00,000, 4000 సం.లో 168,80,000, 4010 సం.లో 169,60,000, 4020 సం.లో 170,40,000, 4030 సం.లో 171,20,000, 4040 సం.లో 172,00,000, 4050 సం.లో 172,80,000, 4060 సం.లో 173,60,000, 4070 సం.లో 174,40,000, 4080 సం.లో 175,20,000, 4090 సం.లో 176,00,000, 4100 సం.లో 176,80,000, 4110 సం.లో 177,60,000, 4120 సం.లో 178,40,000, 4130 సం.లో 179,20,000, 4140 సం.లో 180,00,000, 4150 సం.లో 180,80,000, 4160 సం.లో 181,60,000, 4170 సం.లో 182,40,000, 4180 సం.లో 183,20,000, 4190 సం.లో 184,00,000, 4200 సం.లో 184,80,000, 4210 సం.లో 185,60,000, 4220 సం.లో 186,40,000, 4230 సం.లో 187,20,000, 4240 సం.లో 188,00,000, 4250 సం.లో 188,80,000, 4260 సం.లో 189,60,000, 4270 సం.లో 190,40,000, 4280 సం.లో 191,20,000, 4290 సం.లో 192,00,000, 4300 సం.లో 192,80,000, 4310 సం.లో 193,60,000, 4320 సం.లో 194,40,000, 4330 సం.లో 195,20,000, 4340 సం.లో 196,00,000, 4350 సం.లో 196,80,000, 4360 సం.లో 197,60,000, 4370 సం.లో 198,40,000, 4380 సం.లో 199,20,000, 4390 సం.లో 200,00,000, 4400 సం.లో 200,80,000, 4410 సం.లో 201,60,000, 4420 సం.లో 202,40,000, 4430 సం.లో 203,20,000, 4440 సం.లో 204,00,000, 4450 సం.లో 204,80,000, 4460 సం.లో 205,60,000, 4470 సం.లో 206,40,000, 4480 సం.లో 207,20,000, 4490 సం.లో 208,00,000, 4500 సం.లో 208,80,000, 4510 సం.లో 209,60,000, 4520 సం.లో 210,40,000, 4530 సం.లో 211,20,000, 4540 సం.లో 212,00,000, 4550 సం.లో 212,80,000, 4560 సం.లో 213,60,000, 4570 సం.లో 214,40,000, 4580 సం.లో 215,20,000, 4590 సం.లో 216,00,000, 4600 సం.లో 216,80,000, 4610 సం.లో 217,60,000, 4620 సం.లో 218,40,000, 4630 సం.లో 219,20,000, 4640 సం.లో 220,00,000, 4650 సం.లో 220,80,000, 4660 సం.లో 221,60,000, 4670 సం.లో 222,40,000, 4680 సం.లో 223,20,000, 4690 సం.లో 224,00,000, 4700 సం.లో 224,80,000, 4710 సం.లో 225,60,000, 4720 సం.లో 226,40,000, 4730 సం.లో 227,20,000, 4740 సం.లో 228,00,000, 4750 సం.లో 228,80,000, 4760 సం.లో 229,60,000, 4770 సం.లో 230,40,000, 4780 సం.లో 231,20,000, 4790 సం.లో 232,00,000, 4800 సం.లో 232,80,000, 4810 సం.లో 233,60,000, 4820 సం.లో 234,40,000, 4830 సం.లో 235,20,000, 4840 సం.లో 236,00,000, 4850 సం.లో 236,80,000, 4860 సం.లో 237,60,000, 4870 సం.లో 238,40,000, 4880 సం.లో 239,20,000, 4890 సం.లో 240,00,000, 4900 సం.లో 240,80,000, 4910 సం.లో 241,60,000, 4920 సం.లో 242,40,000, 4930 సం.లో 243,20,000, 4940 సం.లో 244,00,000, 4950 సం.లో 244,80,000, 4960 సం.లో 245,60,000, 4970 సం.లో 246,40,000, 4980 సం.లో 247,20,000, 4990 సం.లో 248,00,000, 5000 సం.లో 248,80,000, 5010 సం.లో 249,60,000, 5020 సం.లో 250,40,000, 5030 సం.లో 251,20,000, 5040 సం.లో 252,00,000, 5050 సం.లో 252,80,000, 5060 సం.లో 253,60,000, 5070 సం.లో 254,40,000, 5080 సం.లో 255,20,000, 5090 సం.లో 256,00,000, 5100 సం.లో 256,80,000, 5110 సం.లో 257,60,000, 5120 సం.లో 258,40,000, 5130 సం.లో 259,20,000, 5140 సం.లో 260,00,000, 5150 సం.లో 260,80,000, 5160 సం.లో 261,60,000, 5170 సం.లో 262,40,000, 5180 సం.లో 263,20,000, 5190 సం.లో 264,00,000, 5200 సం.లో 264,80,000, 5210 సం.లో 265,60,000, 5220 సం.లో 266,40,000, 5230 సం.లో 267,20,000, 5240 సం.లో 268,00,000, 5250 సం.లో 268,80,000, 5260 సం.లో 269,60,000, 5270 సం.లో 270,40,000, 5280 సం.లో 271,20,000, 5290 సం.లో 272,00,000, 5300 సం.లో 272,80,000, 5310 సం.లో 273,60,000, 5320 సం.లో 274,40,000, 5330 సం.లో 275,20,000, 5340 సం.లో 276,00,000, 5350 సం.లో 276,80,000, 5360 సం.లో 277,60,000, 5370 సం.లో 278,40,000, 5380 సం.లో 279,20,000, 5390 సం.లో 280,00,000, 5400 సం.లో 280,80,000, 5410 సం.లో 281,60,000, 5420 సం.లో 282,40,000, 5430 సం.లో 283,20,000, 5440 సం.లో 284,00,000, 5450 సం.లో 284,80,000, 5460 సం.లో 285,60,000, 5470 సం.లో 286,40,000, 5480 సం.లో 287,20,000, 5490 సం.లో 288,00,000, 5500 సం.లో 288,80,000, 5510 సం.లో 289,60,000, 5520 సం.లో 290,40,000, 5530 సం.లో 291,20,000, 5540 సం.లో 292,00,000, 5550 సం.లో 292,80,000, 5560 సం.లో 293,60,000, 5570 సం.లో 294,40,000, 5580 సం.లో 295,20,000, 5590 సం.లో 296,00,000, 5600 సం.లో 296,80,000, 5610 సం.లో 297,60,000, 5620 సం.లో 298,40,000, 5630 సం.లో 299,20,000, 5640 సం.లో 300,00,000, 5650 సం.లో 300,80,000, 5660 సం.లో 301,60,000, 5670 సం.లో 302,40,000, 5680 సం.లో 303,20,000, 5690 సం.లో 304,00,000, 5700 సం.లో 304,80,000, 5710 సం.లో 305,60,000, 5720 సం.లో 306,40,000, 5730 సం.లో 307,20,000, 5740 సం.లో 308,00,000, 5750 సం.లో 308,80,000, 5760 సం.లో 309,60,000, 5770 సం.లో 310,40,000, 5780 సం.లో 311,20,000, 5790 సం.లో 312,00,000, 5800 సం.లో 312,80,000, 5810 సం.లో 313,60,000, 5820 సం.లో 314,40,000, 5830 సం.లో 315,20,000, 5840 సం.లో 316,00,000, 5850 సం.లో 316,80,000, 5860 సం.లో 317,60,000, 5870 సం.లో 318,40,000, 5880 సం.లో 319,20,000, 5890 సం.లో 320,00,000, 5900 సం.లో 320,80,000, 5910 సం.లో 321,60,000, 5920 సం.లో 322,40,000, 5930 సం.లో 323,20,000, 5940 సం.లో 324,00,000, 5950 సం.లో 324,80,000, 5960 సం.లో 325,60,000, 5970 సం.లో 326,40,000, 5980 సం.లో 327,20,000, 5990 సం.లో 328,00,000, 6000 సం.లో 328,80,000, 6010 సం.లో 329,60,000, 6020 సం.లో 330,40,000, 6030 సం.లో 331,20,000, 6040 సం.లో 332,00,000, 6050 సం.లో 332,80,000, 6060 సం.లో 333,60,000, 6070 సం.లో 334,40,000, 6080 సం.లో 335,20,000, 6090 సం.లో 336,00,000, 6100 సం.లో 336,80,000, 6110 సం.లో 337,60,000, 6120 సం.లో 338,40,000, 6130 సం.లో 339,20,000, 6140 సం.లో 340,00,000, 6150 సం.లో 340,80,000, 6160 సం.లో 341,60,000, 6170 సం.లో 342,40,000, 6180 సం.లో 343,20,000, 6190 సం.లో 344,00,000, 6200 సం.లో 344,80,000, 6210 సం.లో 345,60,000, 6220 సం.లో 346,40,000, 6230 సం.లో 347,20,000, 6240 సం.లో 348,00,000, 6250 సం.లో 348,80,000, 6260 సం.లో 349,60,000, 6270 సం.లో 350,40,000, 6280 సం.లో 351,20,000, 6290 సం.లో 352,00,000, 6300 సం.లో 352,80,000, 6310 సం.లో 353,60,000, 6320 సం.లో 354,40,000, 6330 సం.లో 355,20,000, 6340 సం.లో 356,00,000, 6350 సం.లో 356,80,000, 6360 సం.లో 357,60,000, 6370 సం.లో 358,40,000, 6380 సం.లో 359,20,000, 6390 సం.లో 360,00,000, 6400 సం.లో 360,80,000, 6410 సం.లో 361,60,000, 6420 సం.లో 362,40,000, 6430 సం.లో 363,20,000, 6440 సం.లో 364,00,000, 6450 సం.లో 364,80,000, 6460 సం.లో 365,60,000, 6470 సం.లో 366,40,000, 6480 సం.లో 367,20,000, 6490 సం.లో 368,00,000, 6500 సం.లో 368,80,000, 6510 సం.లో 369,60,000, 6520 సం.లో 370,40,000, 6530 సం.లో 371,20,000, 6540 సం.లో 372,00,000, 6550 సం.లో 372,80,000, 6560 సం.లో 373,60,000, 6570 సం.లో 374,40,000, 6580 సం.లో 375,20,000, 6590 సం.లో 376,00,000, 6600 సం.లో 376,80,000, 6610 సం.లో 377,60,000, 6620 సం.లో 378,40,000, 6630 సం.లో 379,20,000, 6640 సం.లో 380,00,000, 6650 సం.లో 380,80,000, 6660 సం.లో 381,60,000, 6670 సం.లో 382,40,000, 6680 సం.లో 383,20,000, 6690 సం.లో 384,00,000, 6700 సం.లో 384,80,000, 6710 సం.లో 385,60,000, 6720 సం.లో 386,40,000, 6730 సం.లో 387,20,000, 6740 సం.లో 388,00,000, 6750 సం.లో 388,80,000, 6760 సం.లో 389,60,000, 6770 సం.లో 390,40,000, 6780 సం.లో 391,20,000, 6790 సం.లో 392,00,000, 6800 సం.లో 392,80,000, 6810 సం.లో 393,60,000, 6820 సం.లో 394,40,000, 6830 సం.లో 395,20,000, 6840 సం.లో 396,00,000, 6850 సం.లో 396,80,000, 6860 సం.లో 397,60,000, 6870 సం.లో 398,40,000, 6880 సం.లో 399,20,000, 6890 సం.లో 400,00,000, 6900 సం.లో 400,80,000, 6910 సం.లో 401,60,000, 6920 సం.లో 402,40,000, 6930 సం.లో 403,20,000, 6940 సం.లో 404,00,000, 6950 సం.లో 404,80,000, 6960 సం.లో 405,60,000, 6970 సం.లో 406,40,000, 6980 సం.లో 407,20,000, 6990 సం.లో 408,00,000, 7000 సం.లో 408,80,000, 7010 సం.లో 409,60,000, 7020 సం.లో 410,40,000, 7030 సం.లో 411,20,000, 7040 సం.లో 412,00,000, 7050 సం.లో 412,80,000, 7060 సం.లో 413,60,000, 7070 సం.లో 414,40,000, 7080 సం.లో 415,20,000, 7090 సం.లో 416,00,000, 7100 సం.లో 416,80,000, 7110 సం.లో 417,60,000, 7120 సం.లో 418,40,000, 7130 సం.లో 419,20,000, 7140 సం.లో 420,00,000, 7150 సం.లో 420,80,000, 7160 సం.లో 421,60,000, 7170 సం.లో 422,40,000, 7180 సం.లో 423,20,000, 7190 సం.లో 424,00,000, 7200 సం.లో 424,80,000, 7210 సం.లో 425,60,000, 7220 సం.లో 426,40,000, 7230 సం.లో 427,20,000, 7240 సం.లో 428,00,000, 7250 సం.లో 428,80,000, 7260 సం.లో 429,60,000, 7270 సం.లో 430,40,000, 7280 సం.లో 431,20,000, 7290 సం.లో 432,00,000, 7300 సం.లో 432,80,000, 7310 సం.లో 433,60,000, 7320 సం.లో 434,40,000, 7330 సం.లో 435,20,000, 7340 సం.లో 436,00,000, 7350 సం.లో 436,80,000, 7360 సం.లో 437,60,000, 7370 సం.లో 438,40,000, 7380 సం.లో 439,20,000, 7390 సం.లో 440,00,000, 7400 సం.లో 440,80,000, 7410 సం.లో 441,60,000, 7420 సం.లో 442,40,000, 7430 సం.లో 443,20,000, 7440 సం.లో 444,00,000, 7450 సం.లో 444,80,000, 7460 సం.లో 445,60,000, 7470 సం.లో 446,40,000, 7480 సం.లో 447,20,000, 7490 సం.లో 448,00,000, 7500 సం.లో 448,80,000, 7510 సం.లో 449,60,000, 7520 సం.లో 450,40,000, 7530 సం.లో 451,20,000, 7540 సం.లో 452,00,000, 7550 సం.లో 452,80,000, 7560 సం.లో 453,60,000, 7570 సం.లో 454,40,000, 7580 సం.లో 455,20,000, 7590 సం.లో 456,00,000, 7600 సం.లో 456,80,000, 7610 సం.లో 457,60,000, 7620 సం.లో 458,40,000, 7630 సం.లో 459,20,000, 7640 సం.లో 460,00,000, 7650 సం.లో 460,80,000, 7660 సం.లో 461,60,000, 7670 సం.లో 462,40,000, 7680 సం.లో 463,20,000, 7690 సం.లో 464,00,000, 7700 సం.లో 464,80,000, 7710 సం.లో 465,60,000, 7720 సం.లో 466,40,000, 7730 సం.లో 467,20,000, 7740 సం.లో 468,00,000, 7750 సం.లో 468,80,000, 7760 సం.లో 469,60,000, 7770 సం.లో 470,40,000, 778

* కార్మిక కర్షకులు సుఖపడాలంటే *

జమీందారీపద్ధతి పోవాలి.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

[16-4-38 తేదీ జరిగిన రియల్టేషన్ రైతుసహసభ ఆహ్వాన అధ్యక్షులగు గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు తన ఉపన్యాసమును జమీందారీలగురించి తెల్పిన విషయములు.]

మన భారతదేశము దాదాపు సగంకాను జమీందారీ యశ్శక్తితో నిండియున్నది. జమీందారులకు వివిధ, క్రమిక అధికారములు ఉన్నవైతే రియల్టేషన్ చట్టము అధికారమును నిరంకుశముగ గలవు. జమీందారీ రైతులపై భార్యకాలమున మిక్కిలి కుఖరియుగ నుండెడిది. భార్యపు జమీందారులు దురాశపరులు గాక కాళ్ళకులై ప్రజల తపశ్చేదనలై క్రమింపచుండెడివారు. రైతుల కష్టము తమ కష్టముగ నెంచుచుండెడివారు. క్రొత్తు చాలతక్కువగా నుండెడిది. ఇతర నిష్పాదములేని తపందేవి పొడిపంటలతో పరమపదధరితులై యుండెడివారు.

ప్రస్తుతకాలము జమీందారుల ఎక్కువరైతుల పీరి మిగుల దుర్భరముగనున్నది. కష్టలాన్నియోరేట్లు వెంచుచున్నది. ధర్మము క్షిణింపి కాలమునకుండినవంటలయొక్క కష్టములను భరించుచున్నది. అందుకు అప్పులు తేయవలసినయ్యుచున్నది. అప్పులు అపటి అయ్యుటకలెంపటకు రైతుకట్టి స్వాతంత్ర్యములేదు. దట్టిచ్చిన జమీందారుల దయలేకన్న ప్రతికేషమలవికాదు. సామర్థావకపు ధూమలగు పోగంజీలకు, దొంగలకు, గోధూమలకు, తుదకు దుష్టధూమలకునూడ జమీందారులతో క్రమముగ వాదములపడినది. తుదకు రైతుకు గ్రామములయందు గోష్ఠాది భూమియయినను తన కివలనవలసిన వస్తువులను గాని తీసుకొనెనెవకాకము

పొందుకష్టములు యదులోకమున కారవారి కలెము అనగరించు పాపాత్మునికైతేవు. వారికైన కోర్కెకు కాగిరియు స్వేచ్ఛముగలుగును. చువ కేళమున హిందూరాజులు, మహమ్మదీయ పాదుషాలకాలమున జమీందారులున్నట్లుచరిత్రాంశములు గలవు కాని వారు ఇప్పటి జమీందారులవలె బ్రజల వీడించుచుండినట్లు గానినవిదు. రాజులు జమీందారులను ఎందుకు స్వస్థించి నువ్విళ్ళు ఉదయించుచున్నది. రాజులకుమందు కిస్తులు కనూపుచేయుటకును యుద్ధములు సంధి పించునపుడు రాజుకు పాపాద్యుపకుటకును జమీందారులు స్వస్థింపబడి వారనుటయే ఇంచుకు ప్రతిభుత్వరమా.

ఈ అంగ్లభక్తులనునందుకు ఈ జమీందారీ పద్ధతి నిరంకుశముగ పాగుతున్నందు కారణ మేమియో గమనీందము. మొదట ఈస్టిండియా కంపెనీవారు మనదేశమును సర్వగముగ వాక్రమించి పరిపాలించుచుండినపుడు భూస్వామిలకు నిర్ధారములే అనుపరించి జమీందారీపద్ధతిని ద్విగి తీకృత (రిజిస్ట్రేషన్)ముగతేసి కాపాడిరి. కొంత కాలము జమీందారులు కంపెనీవారిపక్షమందు ప్రజలనుండి కిస్తులను వసూలుచేయు ఏజంట్లుగా మారెను ఉండిరి. అందుకు అదాయమునందు మూడవవంతు ప్రతిఫలముగ పొందుచుండిరి.

కాని క్రమముగా 1802 సంవత్సరమున లార్డు క్లైవు దొరగారు చెన్నరాష్ట్ర గొర్నిరుగానున్న పుడు చెన్నరాష్ట్రములోని ఈ కనూళ్ళింజట్ల కందరికి కాళ్ళతనస్సునులిచ్చి జమీందారీ బిరుదు ముల నొసంగిరి. అప్పుడు యేయే ప్రదేశములందు యేయే ఏజంట్లు ఎంతెంత కిస్తు వసూలుచేయుచుండిరో అందు మూడవవంతు నిర్ధారముల ననుసరించి కేవలకేవల నిర్ణయించిరి. రైతుల కేవలమైన కష్టములు గతగింపక తపబిడ్డలై గాపాడెదలయునని అసన్నులయందు నిరూపింపబడియున్నది. జమీందారుల లోపములే ప్రజలకు కష్టములు కలిగినవ్వకు అది దుష్టపరిపాలనగా భావించబడుననియు సుదహరింపబడియున్నది. అప్పుడప్పుడు దొరతనమువారు కియుచెట్లములకు జమీందారులు లోబడి నడచుకొనకలెననియు తూచింపబడియున్నది.

ఇప్పటికి జమీందారులు వై సిద్ధాంతివర్తయముల వెంకటాద్రియును వాడింపక స్వేచ్ఛగా కిస్తులను చెందుటయు అదవుల వాక్రమించుటయు సామర్థావకపు ధూమలన్నిటిని సుగ్రామముగ స్వంతము చేసుకొనుటయు, ప్రజల కష్టములను పరిష్కరించుటయు, రైతుల మొరలాలకెవలెందొయు, అలకించినను అనుమలను తేయకుండు యు మున్నగు కనీస కేళ్యముగాని అవకాశము లేనిది. వైస్సెయో గావించుచున

మున్నగు వైస్సెయోకేయింపి కేళ్యులంభోయని అరయను అకాళిమరంక జూయను పరికించుచుండ పాపమనక భోగలాలములై మిడ్డల కేవలయందు తూలికాకల్పముల హాయిగా నుభించుట అమానుషకృత్యముకాదా? అమాచ్యమునగాదా! చెరువుకట్టలపై ప్రమాదవశమున పశువులు నడచినపుడు నిర్బంధించుట అమాచ్యముకాదా! తిరుబిడ్డలకుంటి రైతులపై పగపాధించుటలై అక్రమవ్యాపకముల స్వస్థించి కష్టపెట్టుట అమాచ్యముకాదా! ప్రతియారన స్వంతకేళ్యముల నిర్వించి గ్రామములలోని మందిరములన్నియు అక్రమించి రైతులపశువులు గొడ్డు దిడ్డులు స్వేచ్ఛగా తిరుగుటకు నిర్బంధముల గల్పించుట అమాచ్యముకాదా! ప్రజలు స్వేచ్ఛగా అనుభవించుటకు ప్రస్తుతి స్వస్థింపబడి వెంటబడిన అదవుల పరికట్టి అదవివస్తువుల నమ్ముకొనుట అమాచ్యముకాదా!

ప్రజామరంజకముకాని ప్రజల తపకారములేని హానికరమగు ఈ జమీందారీపద్ధతి మనదేశమున ద్విగముగ మండవలయునా? అంతరింపవలయునా? అను ప్రశ్న కొంతకాలముకుండి శిశియుల ముఖ్యముగ త్యాగమూర్తులగు కాంగ్రెసు వాయుకుల వాందోళపరచుచున్నది. అధిక సంఖ్యాపక్ష జమీందారీపద్ధతి అంతరించినగాని కర్షక కార్మికులకు సౌఖ్యము గలుగ నేరదని భావించుచున్నాడు. ఇది సత్యమే. దీనిని కేళును అంగీకరించుచున్నాడు. కాని ఇది వెంటనే పాపగ్రుణననానిని కొందరు సంకేపాపడుచున్నాడు. సావ్యునుగురియే వాలకంపు. అందుకు జమీందారులకు ఈ స్టిండియావారి లింగిన సన్నుతులును, తమపరి గావించండిన చట్టములును బిల్డిషు ప్రభుత్వమువారు తమ పరిపాలనకాలమున తొలగించి తమ స్వాధీనముచేసికొని యున్న కొన్ని జమీందారీ యశ్శక్తి స్థితియునా, అవకాళిము నొసంగుచున్నది. అకాలమున కిస్తుల వసూలుచేసికొనలేని ఈస్టిండియా కంపెనీవారు నియమించుకొనిన ఈవనూళ్ళి ఏజంట్లు ప్రజాప్రతినిధులచే బాలింపబడుచు సకల సౌక్యాములనా, సమర్థతయునగల ఈప్రభుత్వమునందు ఈవనూళ్ళి ఏజంట్లు అసంపర మెంతమాత్రమును లేదనియే నా భావము. దీని నూటముప్పదిశాతము సంవత్సరముల నుండి నిరంకుశముగా స్వేచ్ఛగా ఉక్రొగముచేసి యుండిరి. అయిదువల దూపాయలు కేవలకే కట్టు ఎక్కువనుదు డెల్చునవల దూపాయలును,

మూడువలాయలు కేవలకేవలకట్టు యశ్శక్తినుండి వలెనుల దూపాయలును, ఇట్లే అనేక యిందు అనేకవిధముల అపారభవమును నుది విశ్వోక్తములై కులకూగుచున్నారనగు కొందరు అంతరికలనూలచేతను దుకలచేతను రెయితులపై అక్రమ వ్యాపకములచేతను ఇట్లు సంపాదించిన కష్టమధారతోకే దగ్గిరులై కష్టపడుచున్నారనివ్యయ. ఏదయెట్లున్నను ఇప్పటికి వీరి కేళ్యములిచ్చి విక్రంది పోసంగుట ఎవరే నాయుడైకొను. అపుడనాయకు నుభించగలను. ప్రజామన గుండెలై కొని ముఖుగ నిర్దించగలను. వారి కష్టములను తీరు.

ప్రస్తుతము వీరిని తొలగించుట సమంజసము కాదని తోచెయిదుల ఏసిద్ధాంతముల వశపరించి కానములే వీరి నిరంకుశాధికారముల తొలగింప వలయునో దానిని గవిపెట్టుకాధ్యక ప్రభుత్వము వారియగున్నది. అందు కప్పటి కాంగ్రెసుప్రభుత్వమునాది విచారణసంభుమున నియమించియును విషయము ప్రజలకందరికి తెలిపినదియే. క్రియ ముందు గావించునన్న జమీందారులనుసరింప కుడిగున నడిచారెంపబడిన ముల గల్పించినగాని ప్రజలకు మేలుకే నేను దృఢముగ మనదేశయుచున్నాడ.

1. మెట్ట, పల్లము, మొదలగు భూభిక్షులు సర్కారు రైతువారి గ్రామముల ధూమలతో సమానముగా మండకలెను.
2. అరబ్బియులు, పారంబోగలు, ములు, దుర్భాములు మున్నగు గ్రామ దాయకపు ధూమలయందు ప్రజలకు స్వేచ్ఛము ఉండవలయును. పశువుల తల్లరికంప, కట్టె, మొదలగునవి కెయ్యకొనుట, ముగాని ఉండవలెదు. సామర్థావకపు ధూమలయందు గ్రామపంచాయతీల పరిపాలనయందలయును.
3. చెరువులయందు గ్రామములపశువులు పట్టుకొనుటకు స్వాతంత్ర్య ముండవలె చెరువుకట్టలపై పశువులు నడచుటకు ఉండవలయును. చెరువుకట్టలయందలి గడ్డికొనుటకు రైతులకు వాక్కు ఉండవలయును.
4. జలాశయములన్నియు గ్రామపంచాయతీ స్వాధీనమందుండవలయును. వారి మరలలు మొదలయిచి పంచాయతీలవారే చేంపలయును. మరమ్మతు కర్మము జమీందారులచేపలయును. రెయితుల ధూమలకు కాయితీ నీటిని పందిపెట్టవలయును.

వీనికొరక 9 కేళి 4 కాలంతో చూడుడు

జీవామృతము

దుచికరమైన ఈమరబల్ యొక్క క్రతిమృత బలాన్ని ఆ ఇస్తుంది. ఉమ్మ గుణముగల అపూర్వమైన తయారు చేయబడింది. మేధాశక్తి, వృద్ధిచేరి బలహీనత చెందిన వరము చేకూర్చును. కాళ్ళత ఫలితముల నొసల పాపులలోక ఉత్పత్తి క ఆగుడేనా

జమీందార్ల విచారణ సంఘం.

జమీందార్ విచారణ సంఘం.

అధికశిస్తురేట్లు- చెరువుల అబందరలు- ఆయకట్టులు పెరుగుట- పెరవారిశిస్తులు- జమీందారుల దౌష్ట్యములు.

జమీందార్ల విచారణ సంఘం. ఈ ఎన్టీ టుగా 40 గ్రామాల చెరువులను చూచినాడు. 4 పెద్ద చెరువులు ఖాళీగా కనిపించినవి. మిగతా ఆశేకము రేపేతు చేయవలసియున్నవి. గ్రామ పొరలలోను పట్టాల కిక్కురించినవి. పూర్వపు ప్రజల పట్టబడినందున 1931 లో 28 వేల మేకల మేయయిందని యిప్పుడు యే 8 లక్ష 4 వేల మాత్రమే మేయయిన్నది. చెరువులు సరిగ్గా రేపేతు జరుగుచున్నవా లేదా అని ప్రభుత్వం వారు గమనించుచుండలేదు. ఈ 112 ఆదాల చెరువుల రేపేతు ప్రశ్నించవలెను. ప్రతి సంవత్సరం జమీందార్లు జరుగునట్లు ప్రభుత్వం వారు చెరువులను పరీక్షించవలెను. ఇప్పుడేట్లు ఈ 24 వేల వరకుగలదు. "గోధూమము" అని నిర్ణయించబడియుండిన భూములు పట్టాలకు యిక్కుబడినవి. ఇప్పుడూ అధికమగుటలను 8 ఆదాల పంటకు కట్టుకవలసివచ్చును. రెమిట్ కిక్కురించినవలెను. ప్రస్తుత అధికరేట్లకు కట్టించుచుండగా రూపాయి ప్రభుత్వం వారు భూమిని రైతుకు సౌకర్యం లేదు. రైత్యాధికరేట్లకు కట్టింది, తన వారే నష్టపోయిన ప్రభుత్వం వారు తీసుకొనలేదు.

విరాళపురం ఎన్టీలు.

(కోకా వెంకటసుబ్బారావు) విరాళపురం దివాన్ కోకా వెంకటసుబ్బారావు గారు సాక్ష్యము:—

తన 20 ఏండ్లనుండి దివానుగా ఉంటున్నాను. 1808 లో ఎన్టీలుకు సన్నద్ యాయబడినట్లును, ఈ 2,58,978 లా పేవ్ కన్ కట్టుచున్నట్లును తెలిసింది. ఈ ఎన్టీలు చాలసామంతుల కోర్టు ఆఫ్ వార్షు పాలనలోనికి పోయినదని తెలిసింది. ప్రస్తుతమున్న ఇస్తురేట్లు 1887 నుండి అయిదేండ్ల వున్నవని- 1841 ఫసలీలో మాత్రము దాదాగా రేట్లు పెంచినదేమైనా- రైతు విధమైన బాధలేకుండా ఇస్తు లిచ్చుచున్నాడు. టులో ఉన్న భూములలో 100 కి 8 వంతు ములవైన మాత్రమే ఈ 18 లా కంటే ఎక్కువయింది- ఆధూములు రెండవ పంటభూమిగలవేరకు, వీరికి ఏలేరు నీటి వసతియుండుటలేరను, ఇట్టి పన్ను విధించబడెను- భూములకల్ల పట్టాదారులకు ఇస్తులకు మూడురేట్లు మొదలు 12 రేట్లు వరకు లాభము గిట్టుచున్నది- పెద్ద ఇస్తులు అని చెప్పవచ్చుటకాద భూములకు చాలపెచ్చువిలువ యున్నది- మామూలుపంట భాగము విలువలో సగముకంటే పెచ్చు ఇస్తు ఎక్కువైన శేరు- పెర్మెంటు పెట్టిలమెంటు నిబంధనల ప్రకారము జమీందారుకు పంట విలువలో సగము ఇస్తు పొందుటకు వచ్చు ఉన్నది.

మరికొన్ని సందర్భములలో ఎన్టీలు ఇస్తు వానికిచ్చే పేవ్ కన్ కంటేపాద తక్కువగా ఉన్నది. ప్రక్క జమీందార్ ప్రాంతములలోని ఇస్తులలో పోల్చుచూచినచో విరాళపురం యెన్టీలు లోని ఇస్తురేట్లు చాల తక్కువ యెన్టీలువాడనీటి వసతులలోను ఏటా ఈ 89,000 లా ఖర్చు పెట్టింది. అన్నీ మండ్లిసిలో ఉన్నవి. చెరువు గట్టు గురించి ప్రశ్నించగా, వరంబరు సెలవుకు చెరువులన్నియును ఎండిపోయినట్లే యుండునని యును, ఈ చెరువుగట్టు రైతుల ఉపయోగార్థమే భుక్తవలెంది. భరిరాని చెరువుగట్టు సైతము ఈ రివిన్ ఛార్జు భుక్తవలెంది. దివాన్ గారివైన శేయు వియ్యలకు గురువెచ్చుచు తాము స్వంతముగా భూములు భుక్తవలెనున్న సంగతులు, తనకు భూములు సుక్రమించు విమిత్తము కోరు కలములు మేయించినట్లు పుట్టిన తనకును అబద్ధమనిరి. ముమ్మడిగొప్పాను, ఇదేమియును రివీన్ ఛార్జు భూములకు, మిట్టపుభూమి రేట్లు 1-4-0 వీరికోరక 11 వ పేజీలో చూడుము.

గంపలగూడెం ఎన్టీలు

(కోట్ల బుచ్చయ్య)

గంపలగూడెం ఎన్టీలు విచారణ గ్రామరైతు కోట్ల బుచ్చయ్యగారి సాక్ష్యము:—

ఇప్పుడొరమధికము. మాగాడి ఇస్తు ఈ 10 ఏండ్లలో 14 వరకును, మెట్టరైతు 8 ఆదాల మేయలను రేపేతు చేసినాడు. పంటలు ఇస్తులే చాలవు. ఈ గ్రామంలో జమీందార్లకు అంత అధికంగావుండగా, యిదే గ్రామంలో వుండు గవర్నమెంటు భూములకు ఇస్తు ఈ 8 నుండి ఈ 4 వరకు మాత్రమే. 1507 ఫసలీలో 886,887 పెంబర్లకుండిన ఇస్తురేట్లు ఈ 8-8-0, 4-8-0 లా 1828 ఫసలీకి ఈ 10 లకు పెంచబడినవి.

లక్ష్మీపుర గ్రామరైతు 1278 లో ఈ 540 లాండగా, 1807 నాటికి ఈ 1988 లకు పెరిగెను.

మరికొట్ట 1278 లో ఈ 6-8-0 లాండి నది 1810 ఫసలీకి తరముమాపునది ఈ 11 లాయెను.

పుల్లెడికలకు అనుదానికి 1807 ఫసలీలో ఇస్తు ఈ 8 లాండగా, 1841 నాటికి ఈ 39 లకు పెచ్చెను.

చెరువుకేంద్ర రైతులే చేతుకుంటున్నారను. జమీందారుకల్ల యేలాటి కల్లటిల్లూమక యిక్కుబడుటలేదు.

ఒక చెరువు ఈ 2000 లకు రేపేతుచేసి దాని క్రిందికివచ్చి కొత్త ఆయకట్టుకు ఈ 12 ఇస్తు విధించెను. రైతులు యీ అధికశిస్తులు యిక్కుబడుచుగా నీటిపప్పులు తొలగించబడెను.

1807 ఫసలీకి భూమిని రెమిట్ అనేమాట వుండెను గాని యిప్పుడు రెమిట్ శేమిట్ రైతు లకు తెలియదు.

స్వంతకమకాలకోరకు బలవంతముగ రైతుల భూములు లాక్కొనబడినవి.

జాయింటుపట్టాలవలన భాదలు ఆశేకములు సరేయై జమీందార్లేదు.

మెట్టరైతు గాక వైల్డవారి ఇస్తుకలదు. మల్లెల ఆశేకగ్రామంలో వసూలుచేయుచు వైల్డవారి ఇస్తు విషయం హైకోర్టువాకా యెక్కి. యీ ఇస్తులు ఆగ్రహమైనవని తీర్పు యిక్కుబడియుండినప్పటికిని యింకను అన్ని గ్రామాలలో వసూలు చేయుచు చున్నవి.

1889 లో పొరలలోను అని నిర్ణయించబడిన 1858 యికరాలు శేడు జమీందారు స్వంతకమ కల్లకింద పాగుజరుచున్నవి.

ఉయ్యూరు ఎన్టీలు

ఇప్పుడేట్లా ఉయ్యూరు ఎన్టీలు యనదుల గ్రామరైతు పి. లక్ష్మీనరసింహారావుగారి సాక్ష్యము:—

1801 లో 10 ఆదాలనుండి ఈ 1-4-0 వరకుండిన మెట్టరైతు యిప్పుడు ఈ 8-12-0 లకు పెరిగినది.

బట్టలకరిగ-డెం ఆశేకగ్రామంలో 1801 ఫసలీలో మాగాడిరేటు ఈ 3 నుండి ఈ 8 వరకుండినా, యిప్పుడు ఈ 12 లా అయినది. ఇదేవిధంగా అరేణగ్రామం శేట్లమూడ పెరిగినది.

1897 లో చెరువులరేటు గ్రామ ఫారెస్టు ఈ 7 లాండిన. జమీందారు ఫారెస్టులకు ఇస్తు ఈ 6 లా యిప్పుడు ఈ 500 లా చాలా పెచ్చెను.

సర్వేట్టు ఆఫ్ థింగ్స్ యారల్

సెంటర్

సర్వేట్టు ఆఫ్ థింగ్స్ యారల్ సెంటర్ సెంటర్ వాల్ లో వుండు శి. తి. శివస్వామిగారి సాక్ష్యము:—

కాంకాశేమిచ్చి జమీందారులను తొలగించలేదు. జమీందారులను రద్దుచేయుచు యింట్లో వచ్చుచున్నాను ఆశేకా యేమియు లేదు. జమీందారులేయని చెరువుకేంద్రను గవర్నమెంటువాడు చేయించలేదు. రైతులు చెరువులకువచ్చి మూడు ఆఫసలీకి చెల్లుచేసుకొనబడి మిగిలినది బాకీలకు చెల్లుకట్టుకొన బడలేదు.

జగంపేట ఎన్టీలు

(డి. వారాహయ్యరావు)

జగంపేట ఎన్టీలు దివానుగారు డి వారాహయ్యరావుగారి సాక్ష్యము:—

పంటలధారా పెచ్చెనకొట్టి ఇస్తులు పెచ్చెంచుట. పర్మెంటు సెంటర్ మెంటు నాటికా లపు పంటల ధరలుకన్న శేడు 2 1/2 రేట్లు అధికముగన్నవి పంటలు విజంగా శేషపుడు భూముల ధరలు పడిపోవాలగాని అటులేదు. భూములకు వుంచి ధరలుకలవు. కొన్నిచోట్ల గవర్నమెంటురేట్లు జమీందార్లరేట్లలో సగముగ నున్నవి.

ఈ ఎన్టీలులో 1848, 46, 47 ఫసలీలలో దయాదాక్షిణ్యములు చూపి రెమిట్ అయ్యెను. కాని రెమిట్ అయ్యెను తప్పనిసరిగ ఒక పర్సన్ నిర్ణయించబడినచో పేవ్ కన్ కట్టించవలసివచ్చెను. వసూలు పంచాయితీలకు అప్ప చెప్పకూడదు. రేపేతు ప్రభుత్వం వారే చేయించుటకు భూమిగోపనాదరు. రేపేర్లకు కొంతమొత్తము ప్రశ్నించబడవచ్చును.

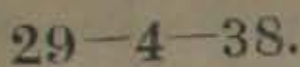
గంపలగూడెం

(కోట్లగిరి జగన్నాథరావు)

గంపలగూడెం ఎన్టీలు మైనరు ప్రాంతములకు గాల్టి యనగు కోట్లగిరి జగన్నాథరావుగారి సాక్ష్యము:—

1932 నుండి నెల్లూరులో ప్రసిద్ధిగాంచిన డాక్టరు. యం. కె. కోరాగారి దంత చికిత్సశాల. పరిశుభ్రమైన దంతములవలన మనశోరము నకు అరోగ్యము కలుగుచున్నది. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము. దంతములు సమృద్ధముగా దృఢమిట్టిగా కట్టుబడును. ఆద్రు:—డాక్టరు. యం. కె. కోరా. (రామకృష్ణయ్యగారి కాఫీహోటలు ఎదుట వుండు లోక. ముప్పయ్యవాయుడుగారి మిడ్డలో) ట్రాంకురోడ్డు నెల్లూరు.

— 16 —

విచారణ సంఘము.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

నెల్లూరు గవర్నమెంటు ఆసుపత్రిలో

రోగుల ఆనాదరణ

(1 వ పేజీ కొరవ.)

పారి పోవారు కనుపించారు. లోగి లోడి
 పెట్టాలన్నాడు. అదో బెడదాడు తీసుకెళ్లి పెట్ట
 మన్నాడు. అది పీకలంగా చెప్పింది అదేదో
 మునుపటికే తేకాడు. ఎంతానూం తిమ్మరు
 అదేదోచేసేవాడు. కాపేటికి ఒకానొక
 (Ward boy) మందుపాతా చేతకాక ప్రతిరోగి
 వోటిలో మందులు కొలరి మిరింలేకుండా ప్రయత్న
 రిస్తున్నాడు. అత్యధికం చూచితిరాలి. ఆయన
 4 అడుగులు ముందుకువెళ్తూనే లోగి వోయి
 తెరచి వుంటావాటి. ఆయన మందుపాతాలో
 వోట్లోపాస్తా మందు అమంగా మం ప్రక్క
 మీద మం వోట్లో. తమ్మకుమారు వచ్చింది.

ఆయన తమ్మడి ప్రక్కవద్దకు వచ్చాడు
 మందుపాతాలో. తమ్మడు ఆసుపత్రికొరై. అం
 జేత వోయి నిద్రిండా తెలుసుకొని వుండేలా
 ఆయన అదిచూచి "తెలుపుకో" అన్నాడు
 సన్నుతులో మృగంమారి గవర్నమెంటు
 తమ్మడు వోకొరైచాడు. ఆయనమందుపాతాలో
 వోటిలో మందు ప్రక్కవైచాడు. సగం మందు
 వోటిలోపడింది. ఇకమం పదాలి ఇంకాలో
 ఆయన తిరిగి వోయి మరలాడు. ఈసమయంలో
 కొరవపడినవలసిమందు పడిపోయింది. ఆయనకెల్లి
 పోయాడు. మందు కనుపులో పోయిందోదో
 ఆయనకెందుట! తమ్మడు మందుమింగిపోయే
 వంట కోవవచ్చింది. నేను చెప్తుంటేమిట్ట
 తమ్మడు 15 నిమిషములు డోపింగ్ అల్లాడుచుండి
 వాడు. నేను అలాగే కళ్ళిరెళ్లి తమ్మడికిలమిద
 కాదుకుంటూ చెప్తుంటున్నానని నిలబడియుండినది.
 ఇంకెలో యిద్దరు ముగ్గురు డాక్టరువారూ ప్రక్క
 కొట్టాలోకి యేవనిమిదో వచ్చారు. పెద్దడాక్టర్లు
 వచ్చానని అందరు ఒరిగి ఒరిగిపోతూవుండిరి పని
 చూచుకొని ఆడాక్టర్లందరూ తమ్మడి ప్రక్కనుం
 దేకెళ్ళుచుండిరి. మా ఈ దివ్యకర్మం వారి కటాక్ష
 ములవాక్కింపలేక పోయింది. శాగుండేలు బుద్ధిలే
 వాయి. ఇంకెమంది డాక్టర్లకుకనుపించాడు. తమ్మడి
 చూచి ఓచార్చయిగా చెబుతాడుగా అను
 తున్నాను. మరి ఇసుపకోరివారు యేమిపనులు
 చేయడానికన్నాలో! నేను తెలుసుకో లేక
 పోయాను.

కానీపయింది. తమ్మడు ఒంటికి పోవాల
 న్నాడు. యేమిచేసింది! పోకానివాడికితే అదో
 ముంక, తీసుకెళ్లిపెట్టు అన్నాడు. సరే సరే
 చేర్చాను.

4Xయింది ఖుంట. మాకెల్లి గారువచ్చారు తమ్మ
 డ్లిమాడాలని. లోనికి రాలోయింది. దూకటి
 వాడులోని నయ్యగారు అడ్డగించారు. 'ఎక్కడకు
 పోయేది' అని అయ్యంలో 'తెచ్చుకోలు యింగ్లీషు
 వారికిలగొంతుకకోఅంబి(Where do you go
 కెల్లిగారికి అర్థంకాలేదు. కెల్లిగారు చనిపోయి
 యానాటికి పూరా మాసంగాలేదు. యింకెలో
 ప్రమాదావస్థకు వచ్చిన కన్న రిడ్డును చూడకోలే
 అడ్డంబిచ్చారు. కెల్లికడుపు యేలావుంటుందో
 మీరేచెప్పండి. 'రిడ్డును చూడాలి' అని జవాలి
 చ్చింది. ఇప్పుడు చూడడానికిలేదు (There
 are not visiting hours) అని నయ్యగారు
 జవాలిచ్చారు. ఇంకెలోఇక్కడవుండేదానికిదేయ్య
 చెల్లించియున్నాను. నేనుమనుకుంటూను, వాడు
 మరలాగా అమి లోపలికిపోతుంది అని నయ్యగా
 రతోనేను చెబుతున్నాను. 'ఆడవాళ్ళకుండరాదు'
 అన్నది నయ్యగారు. వాగుండేలు పిలిచిపోయా
 ం కనుమలక్రింద పోగొట్టాకొంది. రిడ్డును చూ

ఆది వెలమ మహాసభ - నెల్లూరు.

[ఏప్రిలు 16-17 తేదీలలో నెల్లూరులో కంగుందికుప్పం దివానుగారైన యస్. వెంకట
 నరసయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.]

దనకై పిల్లేదన్నాడు. కల్లిగారిచ్చాకయం కూలి
 పోయింది. మొదలు పరికించెట్టులాగు పడి
 పోయింది.

లోనికిపోయాను. అమ్మ రాలేదేమన్నాడు
 తమ్మడు. 'రావూడదంట' అనిచెప్పాడు. ముందు
 నన్ను అమ్మకన్నగారు పిలిచానని అని యేదనసా
 గాను ఇంకెలో ఓ తెలివిన ఉదారవృత్తయులు
 అక్కడకొచ్చాడు. వారిలో చేబుకున్నాను. ఆ
 ముప్పతినుండి తమ్మడ్ని విడిపించి ఒకడాక్టరు
 (Private Doctor) గాలోకి ఉచితంగా
 చికిత్సచేసేలాగు యేర్పాటుచేశాడు. ముహూ
 ర్తములకు తమ్మడ్ని ఆసుపత్రినుండి విడుదల
 చేశాడు. కొంచెంమూలకచ్చి తలవెనుకకు తిప్పి
 ఆసుపత్రినుంచి ఆపాడు యేడ్చు తమ్మడు.

కానా- నిజంగా ఆనైవ్యకాలలో ఆతిథ్యం
 (Hospitality) కు బదులు (కార్యం) (Cruelty)
 లభించింది మాకు. ప్రతిడాక్టరు, నయ్య, వాడు
 గారు, పోకానివాడినుండి కటికనిప్పులు పడు
 తుంటాయి. మా టులు అలగుల్లాగుంటాయి
 కరుణ- దయ- ఉదారం- యామాడు అచ్చు
 వుండేవాండ్రు (Duty ward) మా(కం కను
 మించవు. అందరిపట్ల అలాగేవుంటాలో లేక మా
 ప్రాప్తమా- తమ్మడు పిలుస్తున్నాడు. మిగి
 లివయాల కేపురాస్తాను.

ఇవియే వివరములు.
 అల్లుడు-సారథి.

చి. ఆర్. కాలేజి కమిటీ ఎన్నికలు.

కొచ్చాకేతర స్థానాలకు ప్రాతికేసీ అనం
 చెందుకున్నారెడ్డి, శివాల దశరథరామిరెడ్డి గా
 రుల ఎన్నుకొనబడియుండిరి. 22 తేదీ జరిగి
 ఎన్నికలలో నేనును వెంకటసుబ్బారావు ముం
 మారు సరసింపారావు గారూ ఎన్నుకొనబడిరి
 బహుభాష సంకల్పరంగా కాలేజీ కమిటీలో
 కొంక అల్లకల్లులం జరుగలనని ముచులు
 కనిపిస్తున్నాయి.

మునిసిపల్ ఎన్నికలు.

విజయనగరం

12 మంది కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు ప్రాతికే
 ఎన్నుకొనబడిరి. 15 స్థానములకు 14 గురు కాం
 గ్రెసు అభ్యర్థులు, 16 గురు స్వతంత్రులు ప్రాటి
 చేయుచున్నారు

ఒంగోలు

16 స్థానములకు 51 నామినేషనులు దాఖలు
 చేయబడినవి. కాంగ్రెసుకే జయము కలుగును.

కాకినాడ

శ్రీకేదారం కమలాక్షి, యం. ప్రకాశం,
 వేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్య, మాలిం వారును,
 చక్కాసత్యనాథాయులు, పులవర్తి భీమలింగ
 మూర్తిగారూ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు 6 గురున్ను,
 రెండో మెక్లూన్ గారును ప్రాటికేసీ ఎన్ను
 కొనబడిరి. మిగత 25 స్థానములలో 28 స్థానము
 లకు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు ప్రాటికేయుచున్నారు

తెనాలి

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు (1) రావి సత్యనారాయణ,
 (2) రాచాబల్లిని నారాయణరావులు,
 (3) టంకపాల లక్ష్మయ్య (4) చి. శివారావు
 కాత్రి, (5) పిల్లి యేసుదాసుగారూను, కాం
 గ్రెసు అపోసిటులు (1) న్యాయకేసరి లక్ష్మీనా
 రాయణ, (2) గుండాం వెంకయ్యగారును స్వతం
 త్రులు (1) ఘంటా బుల్లయ్య (2) రిడ్డా నాగ
 య్యగారూ ప్రాటికేసీ యేన్నుకొనబడిరి

తిరుపతి

5 మంది కాంగ్రెసువారు ప్రాటికేసీ ఎన్ను
 కొనబడిరి. మిగత 11 స్థానములకు తీరమను
 ప్రాటికేసీలువు

తమిళనాడు

మొత్తం 880 స్థానములకు రాష్ట్రకాంగ్రెస్
 సంఘంవారు 781 అభ్యర్థులు నిలపిరి. వీరి
 840 మంది ప్రాటికేసీ ఎన్నుకొనబడిరి. 39 మ
 వడిలోను, పాలాచిలోను అన్నిస్థానములకు కాం

గ్రెసువారు ప్రాటికేసీ ఎన్నుకొనబడిరి. ఇంక
 వరికు 12 మునిసిపాలిటీలలో కాంగ్రెసుకు మేజా
 రిటి కలదు.

రమ్యలో ఫాసిస్తురాల్లాల తరపున పని
 చేయుచు రమ్య సామ్యవాద ప్రభుత్వమును కూల
 (నోయూటరు వ్యటలు పన్నునున్నారని 12 మంది
 అరెస్టుచేయబడిరి. వీరందరూ రివల్యూ. వీరిలో
 చూహ్మ. అర్పిలివచ్చునాడ గలను.

* * *
**నెల్లూరు దక్షిణబోర్డు
 అభ్యర్థుని ఎన్నిక.**

తే 26 ది ఒంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు
 ప్రాటి కేసీ ఎన్నుకొనబడిరి. వీరి నాయంతో
 బోర్డు పరిపాలన వార్షి విశ్లేషణ లేక ఆన్వేషణగా
 నల్లగాజరుగలను. యువకుడు కాబట్టి ఎక్కడ
 యేలోపాలులేక సవర్ణింపు కోవాల్సి వుంటుంది.

నెల్లూరు మున్సిపల్ ఎలక్షన్ గొడవ.
 6 వ పేజీ కొరవ.

యిద్దిప్రథమం కాబట్టి వీరి ఆడివిక్టివా. ఆడివిక్టు
 వుంది. తెల్లగావుండేదంతా పాలనీ, ముసేనంతా
 బంగారమనీ సాహాయుగాను మోసపోయి, జరు
 గులో కాబట్టుచున్నారే పాపం సాహాయు
 గాదు! ఇంకెమిదైనా మేలుకోని తమని ఆల్
 యింకేవారు ఎటువంటివాలో! ఎందుకు కేసులు
 వేస్తున్నాలో! నిజంగా తమకు ఓటియ్యాలవా!
 లేక మరెందుకైవా! అని కనుక్కొండి. వృధా
 గా ఎందు అవసరకేవలం, వ్యవసాయకాదు.
 ఇక జురీలో నీటువిషయం కొరవదలకపో
 గారు! మారు కోడ్లో గొప్ప విద్యాగంధం
 అనేది కల్పించాలి విద్యారంకుడు, కాంగ్రెసు
 అభ్యర్థి, భూర్యం కవుల్లో సభ్యుడుగా వున్న
 వుడు సాగ్గం అనే మాటలేకుండా ఒక కథతి
 మద వుంటేటుంటి మీ మిక్కిలు గాదం
 విన్నయ్యతోవా ప్రాటికే అట్టే! రాగతదాన్యా!
 వీరొకయిపోయింది అయ్యుమంది. ఇంకెమిదైనా
 విరసింపుకొంటే అం నయా అలివెండిస్తాను.
 ఈయన కత్తికడిలో కొంతర వడలోడు. నా
 గొకవును.

-విక్రమపురి.

ఆది వెలమ మహాసభ

వివిధకమిటీని నిర్ణయము.

ఈనెల 16, 17 తేదీలలో నెల్లూరులో శ్రీమంత్రి యన్. వెంకటసుబ్బయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన నెల్లూరు, కడప, చిత్తూరుజిల్లాల ఆది వెలమ మహాసభలో క్రిందివిధము నియమింపబడినది.

స్థాయిసంఘం.

అధ్యక్షులు

1. డి. వెంకటరత్నయ్యగారు.

ఉపాధ్యక్షులు

1. సోమరాజుపల్లి రాఘవులుగారు.
2. ఈమూరు పిచ్చయ్యగారు.
3. గ్రద్దలూరు రామయ్యగారు.
4. కొడవలూరు రాఘవులుగారు.

ప్రధానకార్యదర్శి,

1. డి. చలపతిగారు.

సంయుక్త కార్యదర్శులు

1. కాల్య వెంకటగారు.
2. పొటూరు భర్తయ్యగారు.
3. పూరందూరు వెదవరెడ్డియ్యగారు.
4. కొడవలూరు రంగయ్యగారు.

కార్యనిర్వాహక సంఘం

1. నల్లూరు కోయిగారు.
2. నాపూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు.
3. పెన్నెపల్లి చెంచువెంటు నరసింహస్వామిగారు.
4. ఆకేపూరు కొండరామయ్యగారు.
5. పూరందూరు రాఘవులుగారు.
6. నెల్లూరు వెంకట్రామాగారు.
7. మైలపల్లి గురుమూర్తిగారు.

జనరల్ సెక్రటరీ

1. ఆల్వర్తి శ్రీనివాసగారు.
2. తోటపల్లి కొండయ్యగారు.
3. దండిచంటి తిలకమగారు.
4. గ్రద్దలూరు వెంకటయ్యగారు.

(చల్లాయపాలెం)

5. ఈమూరు రామగారు.
6. ముక్కరం గుబ్బరామయ్యగారు.
7. టి.టూరు శ్రీనివాసగారు.
8. పెనుపల్లి కొండయ్యగారు.
9. కొంజిపల్లి సభాపతిగారు.
10. గ్రద్దలూరు ఆనంతయ్యగారు.
11. పెనుపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు.
12. రాయసూ రామగారు.
13. తేనూరు నరసింహయ్యగారు.
14. దావూరు బసవిగారు.
15. క. రామయ్యగారు.
16. నెల్లూరు పిచ్చయ్యగారు.
17. పొన్నలూరు గుబ్బరామయ్యగారు.
18. కొడవలూరు బి. మయ్యగారు.
19. చాగణం వెంకటసుబ్బయ్యగారు.
20. కొడవలూరు రామకృష్ణయ్యగారు.
21. మనపూరి చెంచయ్యగారు.
22. పల్లం వెంకట్రామయ్యగారు.
23. వేదేపూరు రామయ్యగారు.
24. కల్లూరు కొండయ్యగారు.
25. సోమరాజుపల్లి ఆదిత్యయ్యగారు.

యింకా 5 గురిని చేర్చుకొనుట అధికారికం.

విద్యానిధి ఉపసంఘము.

కడపజిల్లా

1. పొటూరు భర్తయ్యగారు.

తాళవృక్ష మహాసభ

నెల్లూరుజిల్లా కెల్లూరాడు గ్రామములో సమావేశమయిన తాళవృక్ష మహాసభ గ్రామములందు ఆగ్రామములందు తాళవృక్షకేసుగలవు. అందులో ఒకవైపున ఆయిదుకాఖలుగలవు. ఆకాఖలు యిప్పుడు ఏర్పడివికావు. కాని మహారాజులందుననుకూలించి ఆతాళవృక్ష కొవ్వలు పంచరాంద్రవలెవియు, అప్పట్ను మూడుమూడు ప్రదత్తములచేసి విరచించినాటి క్షవృక్షకేసుగా ప్రత్యక్షముకలుగుటయే, వారికి నియమము పోవుటయే, సంతాపితులకు సంతాపము కలుగుటయే, పిల్లవాళ్ళును తోలుగుటయే జరుగుచున్నది. ప్రతి ఆదివారము వేలవకేసుజనులకు రింకోకేసుకేసులుగావచ్చి వారివారి కష్టములను విచారణకుకొని గుఱుకేసు ముగియుచున్నాయి. కొన్ని విద్యనముగనుడగలవు. అప్పుడురావచేతు ఆధ్వర్యము. చూచినవారలతో బోధపడుతున్న వ్రాయుటకు నందికాది. ఆస్థానం ద్వారానే ఒకవాగు వున్నది. కటికార్యములు కూడ గలవు. అనేకకేసులపై దూరమునంచి ప్రజలు వచ్చి వారి కష్టములను పోగొట్టుకొనుచున్నారు.

హైదరాబాదులో

ఋణనివారణ పనులు.

హైదరాబాదులో కైదు ఋణగ్రస్త 64 కోట్ల 25 లక్షలకు అంచనా చేయబడినది. దీనిని నివారించుటకై ఋణనివారణ బోర్డుని నిర్మాణము, కడప వ్యాపారస్థులు రిజిస్ట్రు చేసుకొనాలని లైసెన్సు ప్రయ్యోగవాలనీ చట్టములు చేయుటకు, వడ్డీకేసుకూడ నిర్ణయించబడుట, కొంత తేటికే సాఫ్టీలు స్థాపన అవసరమని గుర్తింపబడినది. వీటినిచేయుట ఆర్థికరంగానికి గాంభీర్యవలసియుండుటచేత ఆర్థికసర్వీసులవారి పుత్రికలు గావించబడినది. కాననభవారి ఆమోదముకొనుట పిమ్మట తీసుకొనిరావలెను.

2. మైలపల్లి గురుమూర్తిగారు.
 3. ఆకేపూరి కొండరామయ్యగారు.
- చిత్తూరుజిల్లా
1. పూరందూరు వెదవరెడ్డియ్యగారు.
 2. పూరందూరు రాఘవులుగారు.
 3. చాగణం వెంకటసుబ్బయ్యగారు.

నెల్లూరుజిల్లా

1. సోమరాజుపల్లి రాఘవులుగారు.
2. గ్రద్దలూరు వేంకటచలపతిగారు.
3. ఈమూరు పిచ్చయ్యగారు.
4. కొడవలూరు రాఘవులుగారు.
5. రాయసూ రామయ్యగారు.

జనాభా ఉపసంఘము.

1. ఈమూరు పిచ్చయ్యగారు.
2. కాల్య వెంకటగారు.
3. సోమరాజుపల్లి రాఘవులుగారు.
4. నాపూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు.
5. పూరందూరు వెదయ్యగారు.
6. డి. వి. చలపతిగారు.
7. పెనుపల్లి కొండయ్యగారు.
8. ఆల్వర్తి శ్రీనివాసయ్యగారు.
9. పొటూరు భర్తయ్యగారు.
10. నల్లూరు కోయిగారు.
11. మైలపల్లి గురుమూర్తిగారు.
12. ఆకేపూరు కొండరామయ్యగారు.
13. పెన్నెపల్లి చెంచువెంటుగారు.
14. పొటూరు పిచ్చయ్యగారు.
15. క. రామయ్యగారు.

నీలి - బలము

మంత్రులకు హితవు

మహాత్మాగాంధీ

కాంగ్రెసుకు కలసి ఒక్క నైతికబలము. పరిపాలకులకు నైతికబలమున్నది. అంతకును భౌతికబలమున, నైతికబలముతో ముడిపెట్టుటకు ప్రయత్నించును. ఈవిధేయత కాంగ్రెసు మీద రాష్ట్రములలోపడవ స్వీకరించిన తర్వాత స్పష్టమైనది. ఈ పదవి నీతికారము గానీ

మరిక ఎక్కువ ప్రతిష్ఠ గలపాఠికమయ్యును లేదా వానిని పూర్తిగా నాశముచేయుచున్నాడు. అట్టి నాశమునియెడల మంత్రులు కాననభవభూమి కాంగ్రెసుకేసుకొని రిజిస్ట్రేషన్ సరిగా వుంచుకోవలెను. వారు పీఠవక్త్రాన్ని భార్యగల సంకేతవిధానముగా ఉండవలెను. వారు స్వయముగా తమకుగాని, తమబంధువులకుగాని ఉపకారముచేసికోరవలెను. ఒకవేళ వారిబంధువులకు స్నేహితులకు ఉద్యోగములిచ్చికోరవచ్చిన అధ్యక్షులలో వారు అధ్యక్షులుగా ఉండవలెను. ప్రభుత్వములో ఇచ్చే ఉద్యోగము కల్ల వచ్చేవానికంటే బయటనే వారికి ఎక్కువ ఆదాయము రావలెను. వారు ఎల్లప్పుడు తమ సభ్యులకు ప్రతిష్ఠాభివృద్ధిని ఆనతియు పీఠకులకు సిద్ధముగా ఉండవలెను.

ఈపదవులకు, సభ్యత్వములకు కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠను ఉన్నతపథముకుగల మహిమిచ్చు, మరింత ప్రత్యేకతవానికి కల్పించుట ఇది రెండు ఆచర్యమైన నైతికతలనుకూడి ఏమాత్రము నైతికముగా పరిపాలించేనీతి, ఆది కాంగ్రెసుకే చెదవెట్టుచును. అహింసావిధియు ప్రధానాంశముయే యిది. కాంగ్రెసు అహింసావిధానమనగా బ్రిటిషుఉద్యోగులను భౌతికముగా అపకారము చేయకపోవుటయేకయింపజేసి అహింసా విధానము మనకు స్వాతంత్ర్యము సాధింపజేయును. అట్టి కడపటి అగ్నిపరీక్ష విచ్చినపుడు అపజయముండక తప్పదు.

ధరంధర సంస్థానమున దివానేగాక రిక్కిన యుద్ధ్యోగులకూడ మూడు నెలలుగీ జీతములు లేక పని చేయువారు.

స్త్రీల మానభంగము

కొందరు జమీందార్లు, వీరి నాయకులకు యిరుగుట భార్యలను మానభంగము గావించినందుకై శిక్ష పెట్టగా తీరులు విధింపబడినవి. వీరు ఆలమోరారు హైకోర్టులో అపీలు చేసిరి. గాని తీరులు భాయమయినవి.

నాల్గవీస ఒక శ్రీ పాగ పొయ్యియందగా భర్త లేకున్న స్త్రీలకును పాతకముండవలెనై కోర్టులో దావాదేసి యిరుగు తనభర్త కొంత రముడుకుట కీలుగానీ చెప్పెను. కోర్టు విచారణ రద్దుచేసెను.

తెలుగు అశ్వము చూపుటకు శ్రాత్తుగా ఒక ఎత్తగిట్టు. తీగ బద్ధిలో నేసిపెట్టబడినది.

సంస్థానాధీశుల దుష్కారాలు

సంస్థానాధీశులు అశేషము వీరి ప్రజలపట్ల కృత్రిమాన్ని అనుసరింపక వికేసులలో వికేసులకు కాలముదేవులు యెంతోనాన్యు భక్తు పెట్టుచున్నారు. కొందరు వికేసులకు కృత్రియమును యెంతోభయమును దుర్వియోగమును సంస్థానాధీశులకి సహాయదేయించుట భావించినారు. ఈ సంస్థానముల కెట్లెందు రిపోర్టుల చరిత్రతో వీరిప్రభుత్వము స్వంతభక్తులకై యెంతోయెంతో భక్తు పెట్టుచున్నారో చెప్పటకు కీలుగాకయియున్నది. ఆయా సంస్థానములవారు వారికోరికపట్లు ఆదాయము భక్తులు మున్నగు వానినిగూర్చి రిపోర్టుల ప్రయోజనకరత వాస్తవము సంస్థానాధీశులకు స్వంతభక్తులతో విధియించుటకు వీలుగాకయియున్నది. ఇందులో సంస్థానము ప్రయోజనకరత విధియించవలెనని రిపోర్టును పరిశీలించగా సంస్థానాధీశులకు స్వంతభక్తులు 21 లక్షలు కలియుచున్నది. అందుకు సంకల్పముకన్న రిపోర్టులు యాభక్తు చెయ్యగల గురువును న్నుది. మొత్తముగా 50 లక్షలు, సంస్థానాధీశుల తోటలకు 80 లక్షలు భక్తుపట్టు రిపోర్టును నాచింపబడియున్నది. ఈరకకు యెట్టిభక్తుల సంస్థానాధీశుల స్వంతభక్తులతోకేర్చి ప్రజలయెంతోయెంతో భక్తు రిపోర్టును యాచింపబడుట ప్రత్యేకంబిది. అన్ని సంస్థానములు ఒకే తీరును సంస్థానాలకు యెంతోయెంతో యెన్నుట గావించిరిగాని యెంతోయెంతో యెంతోయెంతో స్వంతభక్తులకై వినియోగించుచున్నది తెలియదు. గావున యాచింపబడు ప్రభుత్వము ఆచరణను తోచుచున్నది. సంస్థానాధీశుల దుష్కార భక్తుల మానినగాని ప్రజలకు అనుభూతియు యేర్పడవు.

(ప్రతిష్ఠ)

అజీయోన ఒకమంగలి రిపోర్టుని గొప్ప మొత్తమున విక్రియించెను.

మహాత్ముని ప్రసాదము

“పుంసత్త భిక్షురపు కాయలు” “అమృతతీలా”

పుంసత్తయ్యను తొలగించి యింద్రియమును క్షుణ్ణిపరచి, పిల్లకృత్రిమము కలిగించి అంగము యొక్క నరములకు శక్తియిచ్చి ఘంటలకొలది శ్రీ తోరమింప శక్తియిచ్చును. 22 కాయలు అమృతతీలాసహాయ 6-0-0 పోస్టుభక్తు చేరు.

రాజవైద్య H. M. కమలబద్ధికా కార్యకర్తగారొప్పు, చిత్తూరుజిల్లా.

ప్రజలనుపురించు మూల్రేడ్ మూల్రేడ్ V. T. N. గారిచే.

42. 42. 42. 42.

బకవారి పీర్ని వాగ్దానమునకు సమకాలమునకు ముదిరి పును.

మునగాల ఎనేటు అక్రమ పరిపాలన

3-వ పేజీ కొరవ.

మొదటి రు 1/ నుంచి 8/ వరకు ఉన్నది. స్వంత భూమిలకు మంబుల కింద స్వరూపాయానికి కూడా ఈ కిక్కురేట్ల ప్రకారమే వసూలు చేస్తున్నారు. మునగాల చెరువుకు దీక్షాపాత్ర కరణ రైతుల భూమిలనుండి వసూలు. ఆ రాసులలో ఏ పక్కా కా దీక్షాపాత్ర కిక్కురేట్ల పట్టికలు వసూలు చేస్తారు. కాబట్టి రైతులు ఆ దీక్షాపాత్రకు కూడా ఏ 1 రు 8/- చొప్పున కట్టుకుంటున్నారు. చెరువుకు దీక్షాపాత్ర గొడ్డును స్వంతమండల దీక్షాపాత్ర గొడ్డు ఒక్కొక్కటి రు 1/- చొప్పున వసూలు చేసి విడిచిపెట్టుతారు.

కట్టా భూములలోని చెట్లు 1908 లో పూర్వపు చెట్లు ఎన్నేటా ఎన్ని? తరువాతి రైతులని ఎన్ని? అని కట్టా వరకులలో ఉన్న అన్నీ తమదేనని ఎన్నేటా వారు చెబుతుంటే స్యాఫీసం చేసికొంటున్నారు. కాటిచెట్లు రైతులను వారే గుర్తించుకుంటున్నారు. తక్కిన చెట్లను వారే వరుక్కుంటున్నారు. రైతుకు కావలసిన చెట్లు 15 రు 2 చెల్లించి కొట్టుకోవలెను. భూమిలో మట్టి క్రమస్థాపన ఫీజు చెల్లించాలి. ఇటుకలు చేయించుకోవడం 1000 రు 1-8-0 ఫీజు ఇవ్వాలి. రేపాల కివారాడు సముద్రంలో ఒకరికేట్ల 30000 ఇటుకలకు రు 800 వసూలు వసూలు చేస్తారు. చేలల్లో ఉన్న రాళ్లు, మళ్ళులు ముడి కాటికీ కూడా మినహాయించకుండా కిక్కులు చెల్లించాలి. రాకాసి గుట్టలని పెద్ద పెద్ద రాతిమండలాల చేలమళ్ళు వుంటాయి. ఒక్కొక్కప్పుడు ఒక్కొక్కటి ఒక ఎకరంకూడా ఉంటుంది. కాని దాన్ని కూడా మినహాయించకుండా కిక్కు వసూలు చేస్తారు. రియతులు సాధారణంగా ఆ రాకాసి గుట్టలను కట్టేముల కిందగాని, వాములను పెట్టుకొనుటకుగాని ఉపయోగిస్తారు. అందులకు అధికంగా వసూలు ఇవ్వాలి.

రామసముద్ర గ్రామంలోనే మరొక రైతు 1980 లో విశ్వనాథరావుగారి మీటింగుకు వెళ్లి కాదనే కారణంతో జమీందారుచే కోటులోనికి

విడిచింది రు 200 లు జరిమానా విధించబడ్డారు. అరైతుకు ఉన్నదంతా 8 ఎకరాలభూమి కాని ఆ రైతు తనదేలా తమస్వయంగా తవ్వించుకొన్న మూలక జమీందారు ఆస్వాద్యంగా దొర్లకొంగు రేపాలలోని రైతులకు విక్రయించివేశాడు. రేపాల రైతులందరి మొటుతోలకుండా అటుకాయించి వాడు. ఈవిధంగా 4 సంవసాలు సాగు చేయనియే లేదు. చివరకు నియమ 4 సంవసాలు కిక్కు రు 180 లు వసూలు, ఖర్చులకింద రు 20 లు వసూలు, జరిమానా కింద రు 200 లు వసూలు, మొత్తం రు 400 లు వసూలు చేసివేశాడు. రైతులకప్పుడు 8 ఎకరాలను రు 200 లకు అమ్మివేసి, ఇంకొక రు 200 అప్పుకేసిన్ని ఆ మొత్తాన్ని చెల్లించివేశాడు.

రేపాలలో ఒక రైతు తనయంటిగోడను యెక్కు కొనుటకై గ్రామకేంద్రంలో ఒక బండి మట్టినిన్నీ, స్వంతదేలా ఒక బండిరాయినిన్నీ, తోలుకొన్నంత చుట్టూ దివాణంలోనికి విడిచింది రు 15 చుట్టూ వాటిని వసూలు చేసివేశాడు.

4 నెలలక్రితం ఒకచాళి నడిగూడెంలో రాజాగారి గోడల కట్టుకున్న పనికేస్తూ ఏదోమట్టి చనిపోయివేశాడు. వానిని మట్టి చేస్తూనే తీసుకుపోతానని తోటి మూలలు ఆచడిగితే కల్లకా దన్నారట ఇంకొకచాళి కరివిరాల మాడిగల (రాజాగారిపై దావాలోగల్గిన మాడిగల) వద్ద ఎప్పుడొప్పుడులకై వానిపై రాజాగారు 25 రూపాయలు జరిమానా చేసి వసూలు చేసివేశారట.

ఇంకొక రైతు 1980 లో ప్రకాశం పంటలు గారి మునగాల మీటింగుకు వెళ్లి రైతు సంఘంలో సభ్యుడుగా చేరుకొన్నందులకు గాను కొంత కాలం దివాళీలో బంధించిన్ని, వారి భూములకు దీక్షాపాత్ర దాఖించి రెండుసార్లు రు 800 లు చొప్పున రు 800/- లను కర్పాత కట్టుకుంటూ నిర్భదాలుకల్పించి రు 1570 లు కరాదాలు తీర్చుకోవలసి బరావాగా తీసుకొనిన్ని ఆనేకవాదాలు పెట్టుకున్నారు.

ఆకాటి రైతు ఉద్యమం చల్లారింది. కాని తేడు తిరిగి ఆయానికుంటే అగ్నిశ్రావణం చేస్తున్నారు. ఎన్నేటా రైతులు మేల్కొన్నారు. జమీందారి విచారణకమిటీ ముందు సాక్షిమిస్తున్నారు. రైతు సంఘాలు ఏర్పర్యుకుంటున్నారు. కాంగ్రెసులో మెంబర్లుగా చేరుకున్నారు. జమీందారిపద్ధతి నశించాలంటున్నారు. నశించదా ఇక!

యువజన ప్రబోధం.

కే.వి. రామకృష్ణారెడ్డి ఎం.ఏ., డి.ఎల్.,

యువజనలారా శ్రీ రెండీ,
యువమల్లారా శ్రీ రెండీ,
యువశ్రీ మణులందరూమండీ
స్వతంత్ర సమరము నడపండి.

ఉత్సాహంతో, ఉల్లాసంతో,
ఉత్తేజంతో, వేడి రక్తంతో
వీరులు, ధీరులు, విజయోత్సాహులు,
శ్రీ రెండీయో, శ్రీ రెండీయో.

చారిత్రక కాలపు పాతవ మేరీ?
రాయల కాలపు కార్యం చేసే?
జనముల నేరడు భారతీజననీ
దాక్ష్య బంధముల తరింపజేయగ.

తేదల, రీదల, మూల రైతుల
కష్ట వస్త్రముల కడతేర్చుంగా,
చారిత్రమును రూపు మాపగను
సాధాగ్యముల పెంపొందింపగ.

తేదా చార్యమును, మనోబలమును
ధైర్య శౌర్యములు కార్య పీక్షయును
మియంజే యని నంది యుండెగా.
తేదమారితే చారిత్రక నిల.

కష్ట వస్త్రములు కనవించకనె
క్రొత్త సంఘమును కోరి స్వతంత్ర
సహసాహసముతో నడుపుడి మందులకు
ప్రార్థ భావంతో పోరుడి రణమున.

భారతదేశ ప్రతిభ నిల్వగను,
మరముల నన్నిటి మంటిగల్వగను,
అసహనత్వము నంతరింపగను
అక్రమ మెల్లడే నణచిపెట్టగను.
మీ సేవలతో, మీ శ్యామలతో,
దేశభక్త్యదయును, తేద స్వతంత్రత,
పెంపొందగను, ప్రజ్వరిల్లగను,
భవదనిశ్చయులై సమరము నడుపుడి.

కార్మిక జండా, కర్షక జండా
తేదల రీదల ప్రాచీను జండా,
సమత్వ తత్వము ప్రబోధించుచును
సర్వల శ్రేయము గోరెడుజండా.
ఎకరయందోయే రైతులజండా,
పాదందోయే రైతు పాటులను,
జమీన్దారోయే రైతు మంత్రిముల
అణచుకోయే ధన మదాంధులను.

మీ ధైర్యములను పురికొల్పండి
మీ శార్యములను మెరిపించండి,
సమతా దృష్టిని ప్రసాదింపగల
ఎర్రని జండా నెగించండి.

అర్థిక స్వరాజ్య మభివృద్ధిగానీ
తేదల బాధలు తీరగానీ
రాజకీయ స్వాతంత్ర్య నిష్పలక
మితవాదుల కడ నచ్చ చెప్పండి.

అతివాదులనడే నణచి పెట్టగను,
శీత్ర ప్రయత్నము సర్వదు వారికి
నీతి శేర్షగను, బుద్ధి దెప్పుటకు
నిరంతరము కృషి సల్పండి.

రైతు సంఘములు, మూల సంఘములు
తేద మెల్లడల స్థాపించాలె,
సమత్వ మొనగెడు సామ్యవాదమును
నడ తత్వమునడే ప్రబోధించాలె.

తేదల భాగ్యము పెంపొందింపగ
అస్పృశ్యత నడే మంటిగల్వగను
అపృలభాధల తప్పింపగను
పీకాదృటితో పోరుడి రణమున.

ఆంధ్ర జాతీయ

పశువైద్య కళాశాల.

ద్వితీయపట్ట ప్రధానవార్షిక గోప్సనము.
ఆంగలూరు ఏప్రిల్ 18:-

మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు ముగిసినా రా. శ్రీ యార్లగడ్డ శివరామప్రసాద్ బహద్దర్ ఎం. ఎల్. ఎ. కడై రంగయ్యగారయ్యడు యం. యల్. ఎ. ఆచార్య రంగా యం. యల్. ఎ. గొల్లూడి సీతారామకృష్ణ, వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగార్లను బ్యాండు వాయిద్యములతో సగరసంగీతము గావించి, తరువాత జాతీయగీతములతో బ్యాండు మున్నగు వాయిద్యములతో శ్రీయంత గొల్లూడి సీతారామకృష్ణగారు పశు వైద్య కళాశాలధనమునై గోపతాళాత్మకమును జరిపిరి తరువాత 3½ గంటలకు మహాసభ ప్రారంభింపబడెను. విశాఖపట్నం, గుంటూరు, కర్నూలు, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, నెల్లూరు మున్నగు జిల్లాలనుంచి ఆనేకమంది కాంగ్రెసు వాయద్యము, రైతుశాసనముల తదితరవైద్యులు విచ్చేసిరి. శ్రీరాములుచాదరిగారిచే నిర్వహించిన పెండాలు తేదవాయద్యం ఫోటోలతోను, చిత్ర విచిత్రోదగములతోను, వివిధపశుజాతుల ఫోటోలతోను మహాజనసముదాయంతో నిరదీక్ష్యతమై స్వగౌరవము యనునట్లు కన్పిచెను. రంగయ్యగారయ్యడుగారు వార్షికగోప్స వాఙ్మయముగాను, పట్ట ప్రధానోత్సవమునకు చల్లపల్లి రాజాగారిని అధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనడమైనది. కాశీవాధని కాగళ్యర్రావుగారి మహాసాధుభూతి తీర్మానమును అందరు నిలబడిగావించిరి. వారికలు గోవును పూజించి జాతీయగీతములు పాడుచు పెద్దలందరికి ఊతుమహాట్టు పెట్టుచుండ మహాజనలందరుపూరి పోయిరి.

కడై రంగయ్యగారయ్యడు, చల్లపల్లి రాజాగారిలు ప్రారంభోపవాదములు నిచ్చిరి. తరువాత ఉత్తీర్ణులైన విధ్యార్థులకు పట్ట ప్రధానములు ప్రేరు పూర్వకముగా నొసంగిరి. ఆచార్య రంగాగారు ఆమోఘమైన ఉపవాదమును ప్రబల మనము కరగులట్లు శ్రీరాములు చాదరిగారి జీవితమును, వారి పశు సేవనసూర్తి చెప్పిరి. తదుపరి చల్లపల్లి రాజాగారిని 50 శేల రూపాయలు కళాశాల ధనమునకు సహాయము చేయకులసిగిగా కోరిరి. గొల్లూడి సీతారామకృష్ణ, వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారిలు కతాళాత్మకము యొక్క ప్రాముఖ్యతను గూర్చియు, ఆయుర్వేద పశు వైద్యమును గూర్చియు శ్రీరాములు గారి పశు సేవన సూర్తియు పశువుల జనన మరణములను గూర్చియు, ఆత్మదృక్పథము ముచ్చటించిరి. కళాశాల నితరీక కార్యదర్శి చరితెను. ఇంకను పలు ప్రతి ఉపన్యసించిన తరువాత మద్రాసు రాజభానిలో ధరత వాట్యమునకు ప్రసిద్ధి గాంచిన మువర్ల ఘంటా కంఠమున్నపు వీరయ్యగారి యమాయమ గొధవాదవాద్యముగాను, వారి అనుచరులును ప్రజా సమూహమధ్య ఆత్మదృక్పథ మైన ధరత వాట్యముచేయ వారికి కడై రంగయ్యగారయ్యడు చల్లపల్లి రాజాగారిలు యోగ్యతా పరీక్షనునిచ్చిరి. తదుపరి ఫోటోలు తీయబడి టీ పార్టీ నిచ్చిరి.

వందపంటలతో సభ ముగిసెను.

రైతు శాసనము రంగ శాసనము,
రైతు మాయా భారతదేశీ,
కార్మిక కష్టక దీక్షముల నడపగ
రంగ రంగమున దిలకు ముందు.

శ్రీమూర్తి పండిత చక్రవర్తి శ్యామయ్యంగారు,
పెద్దయ మున్సిఫర్ ధర్మాయుక్తవైద్యులయ్యప్రధానవైద్యులు ఇట్లు వ్రాసిరి:-
వైద్యం పెంచల నారసింహుని
పెంచుని చరరంజన్ (రిజిస్టర్డ్)
చర్యోగముల కిదియే మొదటి దివ్యవధ
మని నాయనభీతములన కనుగొంటిని. ఒక్క
పూతలోనే గుణమియ్యకున్న సామ్యవాదము.
చర్యరంజన్ డి.ఎస్. (రిజిస్టర్డ్),
ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

నమ్మక మైన నగల వర్తకులు
గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు
చిన్న బజారు, నెల్లూరు.
బంగారు పెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

భూములు సారమునుబట్టి 5 కరములకు విధి
కొనుపడి ప్రతి దు 20 లెఖన రేట్లు నిర్ణయించు
డెను. ఈ రేట్లు 1867 వరకు అమలున వుండెను.
తరువాత పెట్రో మెంటు జరిగెను. ఈ రేట్లను
ప్రాకృద్వివారు భాయపరచిరి. 1925 లో మరల
పెట్రో మెంటు చేయవలెననీ, కిక్సన్ ఆక్ రైల్వే
తయారు చేయుటని మహారాజాగారు శోధారు.
1867 లో నిర్ణయించుపడిన రేట్లనుబట్టి 100 & 76
శంతులు వార్షికదరచ్చని ప్రాకృద్వివారు నిర్ణ
యించారు. ఈ కొత్త రేట్లవలన కిక్సన్ ధరము రై
ల్వారి రేట్లతో పరిమాణమునైనట్లు కిక్సన్ వసు
లులో ఇమారదారు రైలులనున్న యెలాటి సంఘ
క్షణ కత్తిడిలేదు. రైటులను బాగానే మెక్స్ కోగు
దివరయ మెట్టలూములు గు 700 నండి గు 1100
వరకును, దుగాణిభూములు గు 1000 నండి గు
1500 వరకును తెలిసికొని వ్రుచుచును, ఒక

ఏప్రిల్ 1867 లో 2 వ పేజీ 3, 4 లలో చూచుడు.

కుబేరా ఫిలిమ్మవారి పౌరాణిక చిత్రం.

భక్త వకార గ్రంథేయ

విశ్వనాథ కవిరాజు

కం. నవసంహారావు-

రత్న ౦-

Madras,

(కామ్యకావ్యాలకు అగ్రమం కావగ్రహం ఎన్ని
 కలం - శేషి విశ్వనాథంబాబు అధ్యక్షులుగాను,
 మూల రాధులరెడ్డి శేషి లక్ష్మీకాంతయ్య గారు
 కార్యదర్శులుగాను ఏర్పడినవి.

Rohini Pictures,
43, Achareppan Street, MADRAS.